

BAKKAFROST

ESTABLISHED 1968

SUNT LÍV

FRÁGREIÐING UM
BURÐARDYGD
2019

Innihald

	Um Bakkafrost	4
	Ferð okkara í burðardygd	5
	2019 Samrøða við Regin Jacobsen	6
	Sunt Lív ætlanin	8
	Bakkafrost og ST menningarmálini fyri burðardygd	9
	Bakkafrost laksur í stuttum	10
	Týðandi evnir í burðardygd	11
	Sunn vinna Frásøgn um avrik	12
	Byggikubbar til eina burðardyggja vinnu	15
	Sunn fólk Frásøgn um avrik	16
	Lurta eftir okkara starvsfólkum	21
	Sunnur laksur Frásøgn um avrik	22
	Virka til frama fyri burðardygd í Asia	27
	Sunt umhvørvi Frásøgn um avrik	28
	Laksavinna og veðurlagsbroyting	36
	Sunn samfeløg Frásøgn um avrik	37
	At seta varandi spor eftir seg	40
	Um burðardygd á Bakkafrost	41
	Samband við áhugapartar	42
	Limskapir og styrkitøl	44
	Framstiginu í altjóða sáttmálanum hjá ST	45
	Váttan frá óheftum grannskoðara	46

HVAT ER Í HESARI FRÁSØGNINI

Hetta er triðja frásøgnin hjá Bakkafrost um burðardygd. Skjalið gevur eitt yvirlit yvir avrik mótvegis tvey ára Sunt Lív ætlanini fyri burðardygd fyri tíðarskeiðið frá 1. januar til 31. desember 2019. Sum størsti laksaalari í Føroyum eru vit greið yvir ábyrgd okkara at vera gjøgnumskygd viðvíkjandi ávirkanunum, sum vit hava á staðbundna búskapin, samfelagið og umhvørvið. Frásøgnin inniheldur eisini upplýsingar frá Bakkafrost UK, Bakkafrost US og Havsbrún, men ikki upplýsingar frá The Scottish Salmon Company.

Fá meira at vita á

www.bakkafrost.com/sustainability

Um Bakkafrost

BAKKAFROST stovnað í 1968 av brøðrunum Hans og Róland Jacobsen

Bústaður: Føroyar

Høvuðssæti: Glyvrar, Eysturoy

Framleiðsla og beinleiðis sèla til fyrítøkur: laksur, styroporkassar, fiskamjøl, lýsi og alifóður

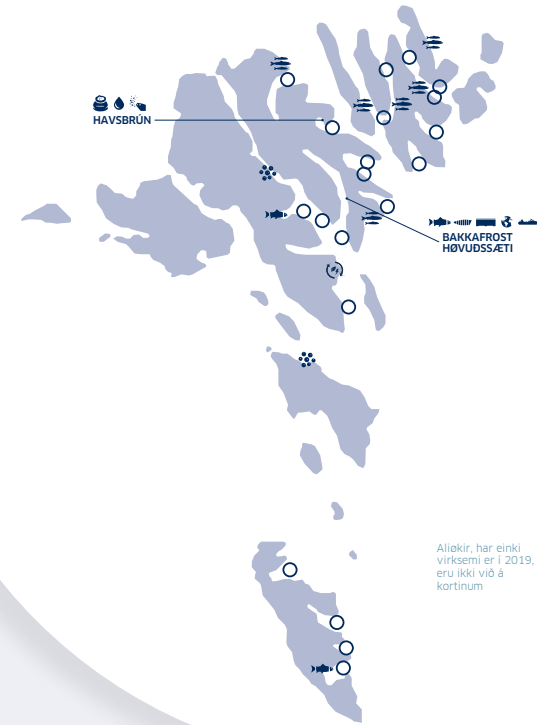
Longstu samfeldu virðis Ketuna í vinnuni: Dótturfeløg (100% ognarlutur): Havsbrún, Fuglafjørður (mjøl, lýsi og fóður); Bakkafrost UK, Grimsby (innflytari og veitari av fiskavørum); Bakkafrost USA, New Jersey (framleiðari, innflytari og veitari av fiskavørum); Förka, Tórshavn (biogassverk)

Skrásett: á keypskálanum í Oslo (Oslo Børs) við eyðmerkingini BAKKA

Starvsfólk: 1.154 (svarar til 929 fulltíðarstørv), íroknað 88 á Havsbrún. Herumframt starvast 6 á Bakkafrost UK og 40 á Bakkafrost USA

Marknaðarsøla: USA (22%), ES (37%), Eysturevropa (12%), Asia (29%)

Í oktober 2019 keypti Bakkafrost skotska felagið The Scottish Salmon Company (SSC), sum er ein alifyrítøka. Fyrítøkan er ikki við í hesi frágreiðingini.

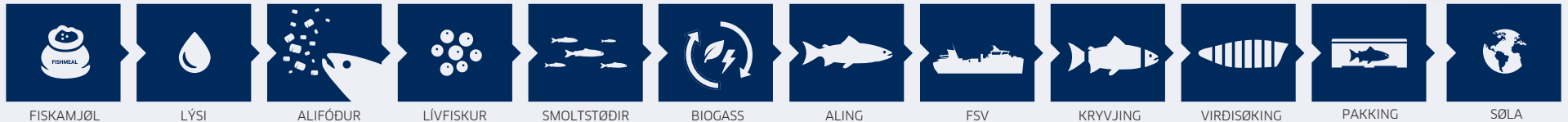

Aliøkir, har einki virkseimi er í 2019, eru ikki við á kortinum

Týðandi tilfeingi

- Vit figgja virkseimið við tøkum gjaldföri og eginpeningi
- Vit líta á serkunnleikan, færleikarnar og virðini hjá okkara starvsfólki til at reka fyrítøkuna og føra hana fram á leið, sum vit vaksa og mennast
- Vit eru bundin av eini røð av natúrligum tilfeingi, sum ger tað møgult at framleiða laks í heimsflokki
- Vit er bundin av framkømnasta framleiðsluútbúnaði og tænauskípum, so virkseimið er so effektivt og hóskandi sum gjørligt
- Vit hava fyrimum av góðu umrøðuni, sum vit fáa fyri okkara fyrsta floks laks og alifóður. Hetta ger tað møgult at vaksa um okkara marknaðarpart
- Vit eru bundin av góða sambandinum við okkara áhugapartar fyri at hava bestu umstøður at skapa virðir báðum pørtum at gagni

Virðis Ketan

Framleiðslan

Framleiðsluorka: 450 tons um dagin	Framleiðsluorka: 300 tons um dagin	Framleiðsluorka: 700 tons um dagin	Frá 2023 verða øll rogn, ið brúkt verða í framleiðsluni, úr føroyska stovninum	Framleiðsluorka: 15 mió. 400 g smolt um árið	Framleiðsluorka: 90-100.000 tons av burðurkastil umgjørd um árið, væntandi í 2020	20 alioøkir í nýtslu á 16 firðum - nýggj alioeki í Hvalba, Gøtu og á Nesi	6 tænauskíp til aling (íroknað 4 før til livandi fisk) og 74 alibátar	Tøka í 2019: 57.184 tons í krudari vekt Kryvjiorka: 130.000 tons um árið	Framleiðsluorka: 40.000 tons av virðisøktum vørum um árið. Nýtt roykivirki	Framleiðsluorka: Kassar til 70.000 tons av laks um árið	Nettosøla í 2019: 4,074 mia. kr. Selt til yvir 30 lond
------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	--	--	---	---	---	--	--	---	--

Serstøðan hjá Bakkafrost

Høgt føðsluinnihald frá burðardyggum sjófeingi, burðardygg rávøra uttan viðgerð við hormonum	Betri lívfrøðilig trygd	Reint aliumhvørvi, munadyggar ringrás loysnir, einki antibiotika og eingi vakstrarhormonir	Stutt flutningstíð hjá laks um orsakað av stuttari fjarstøðu	Munadyggir framleiðslumøguleikar og vørumenning	Góð marknaðar-atgongd
--	-------------------------	--	--	---	-----------------------

Virðis-skapan

- Vit skapa virðir til okkara partaeigarar og til Føroyar við skattum og beinleiðis og óbeinleiðis starvsmøguleikum
- Vit nøkta vaksandi altjóða eftirspurning eftir proteinum við heilsugóðum og munadygt framleiddum laksaúrdráttum
- Vit geva okkara ikast til betri undirstøðukervi í Føroyum
- Vit virka saman við havbúnaðarvinnuni til at fremja ábyrgarfullar og burðardyggar siðvenjur (Sj figgjarligu úrslitini hjá samtakinum í [Ársfrágreiðingini](#))

Ferð okkara í burðardygd

- ➔ **2003**

Føroyska veterinerskipanin varð sett í verk og minkaði um felið
- 2010**

Vit vóru fyrsta fóðurvirki, ið fekk GLOBAL G.A.P. góðkenning
- 2013**

Bakkafrost var ein av stovnarunum av Global Salmon Initiative
- 2015**

Bakkafrost var fyrsta føroyska fyrirtøkan, ið fekk ASC Chain of Custody góðkenning
- 2017**

Mjøl- og lýsideildin fekk MSC Chain of Custody góðkenning
- 2018**

Sunt Lív ætlanin fór av bakkastokki við fyrstu frásøgnini um burðardygd, so enn meira ferð varð sett á framstigin hjá Bakkafrost móti týðandi pørtum av burðardygd og betri gjøgnumskygni
- Vit hátíðarhildu 50 ára føðingardag og fráboðaðu ein 10 millióna Sunt Lív og 3ára samstarv við Fróðskaparsetur Føroya til at stuðla náttúruvísindi

2019

Vit tvífaldaðu talið av ASC góðkendum aliekjum frá sjei til fjúrtan, sum svaraði til 80% av tøkuni fyri árið

Vit undirskrivaðu fyrstu ASC-only avtaluna við kinesisku fyrirtøkuna Hema, til frama fyri burðardyggar matarnýtslu í Asia

Vit fóru undir bygging av biogassverki, sum fer at umgera aliburturkast til varandi orku, hita og biotøð

Vit fóru undir at roykja laks á Glyvrum við burðardygum viði

Vit fráboðaðu keypið av The Scottish Salmon Company

- ➔ **2020**

Vit fara at dagføra Sunt Lív strategiina fyri burðardygd og fara undir virksemi á nýggja biogassverkinum
- 2022**

Vit fáa nýtt munadyggari tænastrup til alingina fyri at stuðla strategiini fyri lívfrøðiligari trygd
- 2022**

Vit fara undir virksemi á eini nýggjari smoltstøð og nýggjari lívfiskastøð. Fara undir verkætlan at ala á opnum havi fyri at stuðla undir strategiini fyri lívfrøðiligari trygd
- 2030**

Fara at kunna um okkara mál um at minka CO₂ útlátið frá okkara virksemi í Føroyum

Samrøða við Regin Jacobsen, forstjóra á Bakkafrost Líta aftur á 2019

Spurningur: 2019 var enn eitt týðandi ár fyri laksavinnuna og fyri Bakkafrost. Um tú lítur aftureftir, hvørjar eru so tínar serligu eygleiðingar fyri árið?

Svar: Vit hava havt enn eitt ár við góðum fíggarligum úrslitum við øktum nøgdum og góðari gongd.

Vit fegnast eisini um, at vit gera framstig við okkara vakstrarstrategi. Okkara ferð hevur verið merkt av, at vit hava verið í fremstu røð í vinnuni, tá ið tað kemur til vøkstur og fíggarlig úrslit, og hava varðveitt okkara fokus á virðisskapan og burðardygd.

Ein ógvuliga týðandi hending hjá okkum var í september, tá ið vit fráboðaðu keypið av [The Scottish Salmon Company](#). Felagið hevur eina framleiðsluorku at taka 50.000 tons um árið, so har eru stórir vakstrarmøguleikar. Keypið var eisini áhugavert fyri okkum orsakað av stórum møguleikum fyri samvirkan og at nýta okkara bestu royndir. Hetta stigið hevur gjørt okkum til fjórðstørsta laksaframleiðara í Evropa, og við hesum fylgir stór ábyrgd.

Endin á 2019 var samstundis endin á fyrsta stigi av okkara Sunt Lív ætlan - fyrsta almenna tilsøgnin at varpa ljós á mest týðandi málini fyri burðardygd.

Spurningur: Kanst tú greiða frá um týðandi hendingar í 2019, sum Bakkafrost gjørdi í burðardyggu ætlanini viðvíkjandi samfelagsligari og umhvørvisligari ábyrgd?

Regin Jacobsen, forstjóri

Svar: Vit fegnast um framstigin, sum vit hava gjørt, síðani vit sjósettu ætlan okkara fyri burðardygd. Vit hava gjørt stór framstig við at fáa okkara alilækir góðkend til bestu síðvenjuna eftir [Aquaculture Stewardship Council](#) (ASC) standardinum. Vit tvífaldaðu talið av góðkendum alibrúkum í 2019, og vit hava góðar vónir um at liva upp til tilsøgnina til [Global Salmon Initiative](#) (GSI) um at hava øll alilækini í Føroyum góðkend

innan árslok 2020. At hava arbeitt við kundum um at virka fyri ASC í Asia hevur eisini verið eitt hæddarpunkt fyri okkum.

Fiskaheilsa og trivnaður hava framhaldandi hægstu raðfesting hjá okkum við stórum íløgum í lívfrøðitrygd. Okkum hevur eydnast at betra munandi um, hvussu nógv kemur undan í 2019.

„Mær dámar sera væl verkætlanirnar innan burðardygd og grønu loysnirnar á Bakkafrost.“

Ónevndur, starvsfólkakanning á Bakkafrost í Føroyum

Vit fegnast um viðurkenningina á Vinnudegnum fyri biogass-verkið Förka, sum vann heiðurin sum [Ársins Átak 2019](#).

Nýggja virkið, sum fer at umgera burturkast frá laks og landbúnaði til tød og varandi orku, fer undir virkseminum í 2020. Hetta hevur stóra ávirkan á staðbundna samfelagið.

Vit fáa javnan jaligar afturmeldingar aftan á kundavitjanir – tey eru vanliga bergtikin av dygdini og burðardygdini í okkara virkseminum. Kortini haldi eg, at eitt av mest týðandi málunum fyri, hvussu væl tað hevur gingið okkum í 2019, var, hvussu starvsfólk svaraðu í okkara fyrstu spurnarkanning, tá ið vit bóðu tey um at meta okkum í mun til okkara tilgongd til burðardygd. Tey ikki bara hildu, at vit taka ábyrgd fyri leiklutinum at fara undir [menningarmáluni hjá ST fyri burðardygd](#), men tey hildu seg eisini vita, hvussu tey kundu hjálpa til í leiklutinum, sum tey høvdu. At hava burðardygd, sum er fast ankrað í okkara mentan, er ein treyt fyri vera før fyri at mæta framtíðini.

Vit eru eisini sera fegin um at vera nevnd ímillum tey, sum avrikaðu best í [Coller FAIRR Protein Index](#), sum raðfestir heimsins størstu proteinframleiðarar í burðardygd. Vit vórðu viðurkend sum best avrikandi havbúnaðarfyrirteka fyri ikki at hava brúkt antibiotika síðani 2004.

Spurningur: Hóast framhaldandi góðu figgjarligu úrslitini og framgongd við burðardyggju skránni, so standa tit framvegis yvir fyri fleiri týðandi avbjóðingum í vinnuni. Hvat hava tit gjørt í 2019 í sambandi við hesar?

Svar: Vit eru í stóran mun á eini ferð. Laksavinnan hevur møtt nøkrum torførum avbjóðingum ígjøgnum árin, og vit læra

framvegis á nógvum økjum saman við restini av vinnuni. Hetta hevur gjørt tað altavgerandi fyri okkum at skilja og at hyggja langt frameftir at váðunum, sum vinnan stendur yvir fyri, um vit framhaldandi skulu standa okkum væl. Vit halda, at tað at koma saman fyri at viðgera váðarnar gjøgnum felags innlendis tiltøk, so sum okkara serstaka veterinera leist, hevur givið okkum ein fyrimum, og vit eru errin av at ganga undan á økjum so sum fiskaheilsu- og vælferð.

Okkara samstarv við GSI og okkara tilsøgn til ymsar standardar og góðkenningar so sum ASC hava eisini gjørt okkum før fyri at arbeiða saman við øðrum alarum at viðgera spurningar um burðardygd.

Samstundis, sum vit hava framhaldandi høgt fokus at arbeiða við ymiskum góðkenningum og íløgum at menna felagið at handfara váðar, so sum lús og sjúku, hava vit í 2019 eisini økt okkara fokus á skipanarligar avbjóðingar, sosum veðurlagsbroytingar. Vit fóru undir at kanna, hvussu vit kundu vaks, uttan at umhvørvið verður ávirkað. Tú kanst lesa meira um hetta í okkara dagfærdu [Sunt Lív ætlan](#).

Spurningur: Hvat sermerkir dagfærdu Sunt Lív ætlanina?

Svar: Eins og frammanundan, so bleiv okkara dagfærda trýára Sunt Lív ætlan sniðgivin kring eina vísið at gera tað møgult fyri milliónir av fólkum at liva sunt orsakað av útvegan av heilsugóðum og føðsluríkum laks. Vit halda, at vit hava ein avgerandi leiklut at útinnu í sambandi við skiftið ímóti heilsugóðum og burðardyggum mati fyri at nækta eftirspurning frá einum vaksandi fólkatali í heiminum. Hóast laksaafling er ein av munaðyggestu keldunum til djórprotein, er tað týðningarmikið, at altjóða framleiðslan verður økt á ábyrgdarfullan hátt.

Vit hava fingið íkast frá serfrøðingum um at menna eina fram-søknari ætlan í tráð við okkara mest týðandi spurningar. Hon byggir á og betrar okkara upprunaligu ætlan við at fara longri á økjum so sum ávirkan á samfelagið, og sum áður nevnt, leggja størri dent á spurningar, sum hava vaksandi áhuga ímillum áhugapartarnar, eitt nú veðurlagsbroytingar.

Dygdargott arbeiði er gjørt, fyri at felagið skal verða burðardyggari, serliga við atliti til umhvørvið.

Ónevndur, starvsfólkakanning á Bakkafrost í Føroyum

Spurningur: Hvarjar avbjóðingar sært tú fyri framman? Hvussu eru raðfestingarnar í 2020?

Svar: Ein av okkara høvuðsraðfestingum verður sjálvandi samansjóðing av The Scottish Salmon Company í Bakkafrost, og vit síggja fram til at deila bestu framferðarhættir við at viðgera felags avbjóðingar, so sum at betra fiskaheilsu og trivnað og at minka umhvørvisárinini. Vit fara at kanna, hvussu vit á besta hátt kunnu siga frá dagfærdu strategiini fyri burðardygd við mest møguligari ávirkan.

Vit fara eisini at halda fram við at kanna møguleikar á opnum havi, sum í framtíðini kundi verið við til at minka ávirkanina, vit hava ímillum oyggjarnar.

Spurningur: Hvat kunnu vit síggja fram til í hesi triðju frágreiðingini hjá Bakkafrost um burðardygd. Er nakað ávíst, sum tú kundi hugsað tær at nevnt?

Svar: Vit hava aftur í ár gjørt frágreiðingarnar um burðardygd, so tær eru í samsvari við Global Reporting Initiative standardin. Hetta halda vit betrar góðskuna á frágreiðingini og gevur størri gjøgnumskygni, um hvussu vit arbeiða ímóti okkara vísið. Í hesari frágreiðingini hava vit betrað gjøgnumskygni á økjum sum viðvíkjandi fiskavælfærð, CO₂ útláti og samfelagsligari ávirkan.

Eg vóni, at tær dámar at lesa frágreiðingina, og um tú hevur okkurt íkast, vildi eg fegin hoyrt frá tær. Vinarliga send tað til reja@bakkafrost.com.

Sunt Lív ætlanin hjá Bakkafrost

Okkara missión er at framleiða heilsugóðan laks í heimsflokki. Vit eru sannførd um, at við at gera íløgur í heilsuna hjá okkara vinnu, okkara fólki, okkara laks, umhvørvinum og samfeløgnum, har vit virka, fara vit at gera tað møguligt hjá milliónum av fólki kring heimin at liva sunt. Ein samandráttur av Sunt Lív ætlanini sæst her niðanfyri.

Sunn vinna

Sunn fólk

Sunnur laksur

Sunt umhvørvi

Sunn samfeløg

STRATEGISK RAÐFESTING

At vaksa effektivt og ábyrgdarfult

At vera ein arbeiðsgevari, ið verður tikin framum

At vera betri enn leiðandi standardar

At minka mest møguligt um umhvørvisárin

At skapa felags virðir

2019 AVRÍK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Eingi dømi um frávik ●
- Kundaframatal 9 av 10 møguligum ella hægri ●
- Íløg í fyrsta biogassverkið í landinum ●

- Endurnýggja starvsfólkastrategiina ●
- Íverkseta trivnaðarkanning fyri starvsfólk ●
- Eingir deyðatilburðir ●

- Varðveita høga Omega-3 stöðið ●
- Varðveita høgt kundánøgðsemi við góðskuna á framleiddu vørunum ●
- Minka fellid á sjónum til 6% ●
- Hava ASC góðkenning á øllum alíokjum (Við ársendan 2020 GSI mál) ●
- Menna og íverkseta viðgerðir uttan heilivág enn meira ●
- Eingir fiskar skulu sleppa úr ringunum ●

- Menna fóðringina enn meira ●
- Halda fram at minka um koparviðgjørðar nótir ●
- Innføra burðardyggan fóður politikk ●

- Settu á stovn nýggjan Sunt Lív grunn ●
- Íverkseta luttøkuætlan fyri áhugapartar ●
- Íverkseta nýggja íløgætlan fyri staðbundin samfeløg ●

Sí síðu 12 fyri nærri kunning

Sí síðu 16 fyri nærri kunning

Sí síðu 22 fyri nærri kunning

Sí síðu 28 til nærri kunning

Sí síðu 37 fyri nærri kunning

2023 GOALS

- Eingi dømi um frávik
- Eggja kundum at dálka minni
- Varðveita høgt kundaframatal og kundánøgðsemi grundað á góð úrslit
- Dagføra mannagongd fyri innkeyp og atferð fyri veitarar
- Ávirka betringar í mannagongdum
- Endurnýggja ISO9001 góðkenningina
- Bert framleiða laks úr serføroyska stovninum

- Bestu úrslit frá trivnaðarkanningum í aligeiranum
- Íverkseta innanhýsis átak fyri burðardyggari atferð
- Varðveita kynsjavnváð í leiðandi störvum
- Minka fráveruna við 10%
- Blíva góðkend eftir ISO45001 standardinum

- Varðveita høga Omega-3 stöðið
- Framhaldandi viðgera uttan heilivág
- Økja talið av laks, ið kemur undan upp í 94% ella hægri
- Økja granskingina fyri at fáa best møguliga fiskavælføð og vørugóðsku.
- Framhaldandi verða í fremstu røð í vinnuni fyri at betra djóravælføðina
- Fáa og varðveita ASC góðkenning fyri allan laks hjá Bakkafrost

- Vaksa støddina á smoltum til 500 g
- Fáa ISO14001 umhvørvisstandard góðkenning
- Eingin fiskur skal sleppa
- Betra fóður strategiina enn meira fyri at varðveita vinnuleiðandi FCR
- Halda fram at granska í burðardyggum tilfeingi til fóðrið
- Kanna nýggjar marinar keldur til fiskamjøl
- Málbart minka umhvørvis ávirkanina frá pakkning
- Hava omanfyri 97% vatnendurnýtslu á smoltstøðum (har tað er møguligt)
- Minka vav 1 og 2 CO₂, spor frá føroyskum virksemi við 50% aðrenn 2030
- Seta vav 3 CO₂ mál fyri minking í 2020

- At læra áhugapartar á virknan hátt um fyrimumir við laksavinnu
- Økja samstarvið við tyðandi áhugapartar, fyri at fremja Sunt Lív ætlanina
- Økja gjøgnumskygnið at skapa staðbundin virðir
- Halda fram við 10 mió kr. íløgum í Sunt Lív grunnin í trý ár

SDG MÁL

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 7 Rein orka fyri hóskaði kostnað
- SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvækstur
- SDG 9 Vinna, nýskapar og undirstøðukervi

- SDG 5 Javnstøða millum kyn
- SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvækstur

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 6 Reint vatn og reinføri
- SDG 14 Lív undir vatni
- SDG 17 Samløg um málini

- SDG 6 Reint vatn og reinføri
- SDG 7 Rein orka fyri hóskaði kostnað
- SDG 9 Vinna, nýhugsan og undirstøðukervi
- SDG 12 Ábyrgdarfult brúk og framleiðsla
- SDG 13 Veðurlagsátak
- SDG 14 Lív undir vatni
- SDG 15 Lív á landi

- Sæmiligt arbeiði og búskaparligur vøkstur
- SDG 17 Samløg um málini

Bakkafrost og ST málini fyri burðardyggari menning

Bakkafrost og ST málini fyri burðardyggari menning

ST setti á skrá 17 **alheims mál** fyri sosiala, umhvørvis- og búskapargongd ímillum 2015 og 2030 UN Sustainable Development Goals (SDGs). Málini umfata størstu avbjóðingar og møguleikar dagsins samfeløg standa yvir fyri í dag.

Á Bakkafrost síggja vit málini, sum umboðandi væntanir til altjóða spurningar hjá stórum parti av okkara áhugapørtum, so vit hava brúkt tey sum týðandi part av grundarlagnum fyri metingina fyri okkara Sunt Lív ætlan fyri 2023. Undir okkara strategisku ætlanartilgongd vístu vit til partar av **Future-Fit Benchmark**, sum er sniðgivin til at gera SDG málini til veruleika. Vit hava gjørt eina skráseting av SDG málum í mun til okkara virksemi fyri at síggja, hvat er mest viðkomandi fyri okkum. Vit hava skilt ímillum økir, har tað er møguleiki fyri størri og minni ávirkan og økir, har vit hava skyldu til at minka um møguliga neiliga ávirkan.

Niðanfyrir sært tú, hvussu vit hava mett um okkara ikast til málini, sum tú kanst lesa meira um ígjøgnum frásøgnina.

Møguleiki fyri stórarri jaligari ávirkan

2

SDG 2 Eingin hungur

Gera enda á hungri, tryggja, at matur er tøkur, bæta um føðsludýgd og virka fyri burðardyggum landbúnaði.

Vit geva okkara ikast til mál 2.4 við at útvega eina munadygga og heilsugóða keldu av proteinum og alneyðugum feitissýrum til at føða eitt vaksandi fólkatal.

8

SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvækstur

Virka fyri umfevnandi og burðardyggum búskaparvækstri, starvi og sæmiligum arbeiði fyri øll.

Vit geva okkara ikast til mál 8.1 gjøgnum okkara stóra ikast til føroyska búskapin; 8.5 við at skapa fulltíðar og virkin stovr við javnsettum møguleikum sum størsti privatari arbeiðsgevandi í landinum; 8.7 gjøgnum strongu standardarnar, sum eru lýstir í samband við atburð og veitan av vörum; og 8.8 við at nýta arbeiðsstandardar gjøgnum alla virðisketuna (í samsvari við góðkenning frá triðjaparti).

Møguleiki fyri avmarkaðari jaligari ávirkan

SDG 5 Javnstøða millum kyn

Fáa í lag javnstøðu millum kynini og máttmenna allar kvinnur og gentur.

Vit geva okkara ikast til mál 5.5 við at tryggja javnbjóðis møguleikar fyri leiðslu á øllum stigum, har avgerðir verða tiknar í fyrirkøni.

SDG 7 Burðardygg orka

Tryggja, at øll hava ráð til álitandi, burðardygg og nýmótans orku.

Vit fara at geva okkara ikast til mál 7.2 við at økja partin av varandi orku í føroysku samansetingini av orku frá ætlaða biogassverkinum; og 7.3 við at økja virkisfarið í okkara virksemi.

SDG 9 Vinna, nýskapan og undirstøðukervi

Byggja sterk undirstøðukervi, virka fyri umfevnandi burðardyggari vinnumenning og eggja til nýhugsan.

Vit geva okkara ikast til mál 9.4 við at betra og nútíðargera ognir í allari virðisketuni fyri at gera tær burðardyggari og við at geva okkara ikast til nýtt undirstøðukervi í Føroyum.

SDG 14 Lív í havi

Varðveita og nýta høvini, sjógv og sjófeingi á burðardyggan hátt.

Vit geva okkara ikast til mál 14.4 við bert at nýta rávøru úr sjónum, sum er góðkend sum burðardygg; og 14.1 við at styra okkara árinu á umhvørvið á firðunum.

SDG 17 Samløg um málini

Kveikja altjóða samlagið fyri burðardyggari menning.

Vit geva okkara ikast til mál 17.16 gjøgnum samstarv og samlag við at menna og luta bestu virkisloysnirnar, ið snúva seg um skipaðar avbjóðingar innan havbúnað.

Ábyrgd fyri at linna møguliga neiliga ávirkan

SDG 6 Reint vatn og reinføri

Tryggja, at vatn og reinførisviðurskipti eru í lagi og umsitin á burðardyggan hátt.

Vit geva okkara ikast til mál 6.3 við at avmarka árinuð av okkara virksemi á umhvørvið á firðunum; 6.4 við at økja virkisfarið av vatni; og 6.6 við at avmarka framtíðar dálking frá landbúnaði við flótandi biotøðum, sum verða framleidd á okkara biogassverki.

SDG 12 Ábyrgdarfull nýtsla og framleiðsla

Tryggja burðardygg nýtslu- og framleiðslumynstur.

Vit geva okkara ikast til mál 12.3 við at minka um matarspill; geva ikast til 12.2 við at fáa sum mest burtur úr nátturligum tilfeingi, sum verður nýtt í okkara fóðri; 12.5 við at taka ein ringrás framferðarhátt í nýtslu á ymsum økjum í virðisketuni; og 12.6 við at økja gjøgnumskygnið um okkara avrik innan burðardygd.

SDG 13 Veðurlagsátøk

Seta bráneyðug átøk í verk at basa veðurlagsbroytingum og árinum av teimum.

Vit fara at seta veðurlagsátøk í verk í okkara fyrirkøni og virðisketu og gera átøk at minka um útlátið, sum stavar frá okkara egna virksemi.

SDG 15 Lív á landi

Verja, endurbæta og virka fyri burðardyggari nýtslu av jarðvistskipanum, á burðardyggan hátt røkja skóg, berjast imóti oyðimarkarmyndan, steðga og venda landtýningum og lívmargfeldissmissi.

Vit geva okkara ikast til mál 15.2 við at brúka burðardygt pappír og timbur og við einans at keypa ikki-GMO, Pro-Terra góðkend soyaproteindir til okkara fóður; og 15.5 við at seta tiltøk í verk, fyri at minka um ávirkanina, sum alingin hevur á havumhvørvið og at økja granskingina hesum viðvíkjandi.

Vit fara framhaldandi at kunna okkum um tilfar so vit kunnu gera samanberingar, og har tað er viðkomandi, økja okkara ikast til ST málini, serliga tá ið tað snýr seg um Føroyar.

Bakkafrost laksur í stuttum

FØÐSLUVIRÐI

BAKKAFROST 2019	TILRÁÐING 2012
OMEGA 3 STIG MIDAL 2,7g pr 100g	TILRÁÐING 0,25g Dagligur skamtur
OMEGA 3 TIL 6 LUTFALL 1,4	TILRÁÐING - Dagligur skamtur
PROTEIN STIG 20,0g pr 100g	TILRÁÐING 58g Dagligur skamtur
VITAMIN B12 STIG MIDAL 4,02µg pr 100g	TILRÁÐING 2µg Dagligur skamtur
VITAMIN E STIG MIDAL 3,83mg pr 100g	TILRÁÐING 9mg Dagligur skamtur

UMHVØRVI OG HEILSA

CO₂ ÚTLÁT 0,6g pr. 40 g fyrri ein vanligan laksarætt GSI miðtalt	UNDANKOMID 95,43% Bakkafrost laksur
ASC GÓÐKENNING 80% av Bakkafrost laksu tikin í 2019	TAL AV FISKALÚS 0,43 Miðal í 12 mánaðir av vaksnum kvennlúsum – øll alitikir
GÓÐKENDAR SKOÐANIR 100% á Bakkafrost in 2019	SLOPPID 141.564 Bakkafrost laksur í 2019
FÓÐURFAKTOR LUTFALL 1,12/1 Bakkafrost laksur (1,2-1,5kg GSI miðal)	VIÐGERD VID HEILIVÁGI 0 Nýtsla hjá Bakkafrost ímóti lús í 2019
HYDROGEN PEROXIDE NÝTSLA 0 av Bakkafrost in 2019	NÝTSLA AV ANTIBIOTIKA 0 av Bakkafrost in 2019

Bakkafrost tøl útroknað við greining av heilum laksu frá 3-4 kg til 7+ kg.
 Tílráðing pr. dag keldur: Nordic Nutrition 2012 og EFSA

GSI upplýsingar: Global Salmon initiative
www.globalsalmoninitiative.org/en/sustainability-report/

Týðandi evnir í burðardygð

Í 2019 gjördu vit okkara næstu kanning av mest týðandi búskaparligu, samfelagsligu og umhvørvisligu váðum og avbjóðingum fyri felagið og okkara áhugapartar.

Kanningin umfataði ymisk evnir, sum leiðslan metti høvdu størstan týðning fyri arbeiðspartin, fíggarpartin og fyri umdømið, og eisini bleiv gjørd ein kanning millum ein bólk umboðandi áhugapartar uttanífrá, sum stjórin og leiðslan valdu út, grundað á teirra stig av áhuga í felagnum.

Vit gjördu samrøður við 19 partar umboðandi íleggjarar, veitarar, kommunal umboð, almennar eftirlitsmyndugleikar, privatar felagsskapir og serfrøðingar innan burðardygð. Vit bóðu minst tvey umboð innan hvønn bólk um at luttaka, fyri at hjálpa okkum at nágreina og raðfesta høvuðsøkir við eini spurnarkanning á netinum og eftirfylgjandi umfatandi samrøður.

Úrslitið av kanningini varð ein dagfærdur listi við 20 týðandi evnum í sambandi við burðardygð, sum eru brúkt av leiðsluni til at menna næsta stigið av Sunt Lív strategiini (sí síðu 8).

Vit lögdu til merkis, at lívfrøðiligt margfeldi var komið longur upp á listan av málum, sum vit høvdu bjóðað áhugapørtum at raðfesta, eftir hvønn týðning tey høvdu. Váðar av veðurlagsbroytingum kom eisini við sum ein aðalmál í samrøðunum. Her er dagfærdi listin við 20 málum.

Sunn vinna

- **Almennar reglugerðir og samsvar:** Evnið at møta økjandi eftirspurningi gjøgnum skipaðan vøkstur í samsvari við viðkomandi lógir, reglugerðir og eftir staðbundnum og altjóða standardum.
- **Siðfrøðilig atferð:** At varðveita góðan handilssið í allari virðisketuni sambært virðunum og meginreglunum hjá Bakkafrost.
- **Kundanøgðsemi:** At lurta eftir kundum og nækta broyttan kundatørv og standardar.
- **Nýhugsan:** Gera íløgur í nýhugsan og menning, at nækta skiftandi kundatørv, fáa fyrimunir av móguleikum og hava førandi standardar í burðardygð.
- **Altjóða viðurskifti:** Stýra ávirkan á vørumerki frá altjóða viðurskiftum og málum.

Sunn fólk

- **Menniskjaligt fæfeingi:** Førleiki at draga gávað fólk at sær og varðveita tey, menna starvsfólkaferleikar, varðveita høgan áhuga hjá starvsfólki gjøgnum arbeiðsgleði og áhuga í virðunum hjá fyrirkuni.
- **Heilsa, trygd og trivnaður:** Varðveita høgt stöði av arbeiðsheilsu og trygd og skapa eina heilsugóða arbeiðsmentan.
- **Mannarættindi:** Stuðla og virða verju av øllum altjóða virðisketundum mannarættindum og tryggja, at brot ikki verður framt á hesi við vilja ella av vansketni. Eisini verður væntað, at handilssambond hjá Bakkafrost virða hesar meginreglur.

Sunnur laksur

- **Vørugóðska:** At varðveita hoga vørugóðsku uttan dálkandi evni frá evnavørum, samstundis sum vit útvega føðsluríkt, munadygt og burðardygð djóraprotein.
- **Fiskaheilsa og trivnaður:** Vera í fremstu røð í at varðveita trivnaðarstöði og avmarka nýtsluna av evnavørum og heilivági í fyriryrgjan av sjúku og lús.
- **Lívfrøðitrygd:** Fyribyrgja at laksur sleppur, og at sjúka og lús spjaðir seg frá alifiski til villan fisk.
- **Samstarv og góðkenning:** Samstarva í skipaðum avbjóðingum í burðardygð gjøgnum uttanhýsis standardar og góðkenning.

Sunt umhvørvi

- **Staðbundin dálking:** Avmarka dálkingina av staðbundna umhvørvinum í øllum liðum av virðisketuni (herundir innvølr, marint støv, vatndálking, óljóð og luftdálking) og gera íløgur í umhvørvisátøk.
- **Lívfrøðiligt margfeldi:** Virka fyri at sleppa undan virkseimi við neilgari ávirkan og missi av lívfrøðiligum margfeldi í nøkrum liði á virðisketuni, herundir eisini útbreiðslu av sjúku og lús millum aldar og villar fiskastovnar og móguligari ávirkan á annað djóralív ella vistskipanir.
- **Burðardygð alifóður:** Tryggja burðardygga og ábyrgdarfulla framleiðslu av fiskamjøli, lýsi og alifóðri, og útveganina av rávøru og umsitan av fiskastovnum.
- **Gagnnýta tilfeingid, burturkast og pakktilfar:** Gagnnýta nýtsluna av tilfeinginum og minka um umhvørvisárinid av burturkasti frá framleiðsluringrásini (iroknað mat og pakktilfar).
- **Vatn:** Gagnnýta nýtsluna av feskum vatni í øllum liðum í virðisketuni og gera íløgur í nýggja tøkni fyri at tálma nýtsluna.
- **Veðurlagsbroytingar og orka:** Avmarka GHG útlát í allari virðisketuni – til dømis ígjøgnum munadygga orkunýtslu og at skapa varandi orku - og gera nakað við váðan av veðurlagsbroytingum.

Sunn samfeløg

- **Ábyrgdarfull leiðsla:** Sýna leiðslu í vinnimálum og ábyrgdarfullt samfelagssinni.
- **Áhugi í samfelagnum og gjøgnumskygni:** Sýna áhuga fyri staðbundna samfelagnum og virka fyri gjøgnumskygni í týðandi viðurskiftum.
- **Virðisskapan:** Skapa virðir í staðbundnum samfeløgum gjøgnum skatt, íløgur í staðbundnu samfeløginum og við at útvega arbeiðspláss um allar Føroyar.

Sunn vinna

Frágreiðing um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At vaksa effektivt og ábyrgdarfult

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- At hava 0 frávik ●
- At hava eitt kundaframatal á 9/10 ella hægri ●
- At gera íløga í eitt nýtt biogassverk ●

2023 TILSAGNIR

- At hava 0 frávik
- At virka fyri at kundar minka um burturkastið
- At varðveita høgt kundaframatal og kundanøgðsemi við góðum úrslitum
- Dagføra mannagongd viðvíkjandi innkeypi og veitaraatferð
- Ávirka bata av mannagongdum fyri alingina
- Leingja ISO9001 standard góðkenningina
- Bert framleiða laks úr serføroyska stovninum

2020 VARPA LJÓS Á

- Fara undir arbeiðið at dagføra okkara veitarastandardar
- Halda fram at styrkja kundasambondini og at nækta broyttar tørvir
- Fara undir virksemi á nýggja biogassverkinum

SDG MÁL

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 7 Burðardygg orka
- SDG 8 Sæmiligt arbeiði og búskaparvøkstur
- SDG 9 Vinna, nýskapen og undirstøðukervi

HVÍ TAÐ HEVUR TÝDNING

Havbúnaður stendur nú fyri 50% av heimsins fiski, sum er framleiddur sum matvøra, og parturin væntast at økjast við 37% ímillum 2016 og 2030 (FAO: 2018).

Bakkafrost hevur eina framsøkna vakstrarstrategi, sum hevur gjørt okkum før fyri at kappast á skjótast vaksandi matvøru-økinum í heiminum. Fyri at kunna vaksa í einum lítlum landi sum Føroyum krevjast øðrvísi og nýggir arbeiðshættir. Fyri at tryggja skjótan vøkstur við at brúka nýskapandi tækni, økja vit eisini um virksemið uttan fyri landoddarnar fyri at fáa mest møguligt burturúr.

At vaksa burðardygt og ábyrgdarfult vil siga at halda seg til galdandi ásetingar og at tryggja, at vit fylgja hægstu krøvum fyri atferð. Vit stremba eftir at lúka og helst fara fram um ásetingar í viðkomandi lógarkrøvum.

At lurta eftir og at ganga kundaynskjum á mæti og at varðveita góð altjóða sambond er eisini sera týðningarmikið.

Í 2019 vaks framleiðslan til í miðal yvir eina millión máltíðir um dagin, sum blivu seldar handilskundum so sum innflytarum, framleiðarum, stórhandlum og matstovuketum í meiri enn 30 londum á fyra høvuðsmarknaðum: USA (22%), ES (37%), Eysturevropa (12%) og Asia (29%).

So hvørt brúkarar á hesum marknaðum í alt størri mun seta krøv um góðsku og burðardygd, so teir hava frið í sálini um vøruna, teir hava keypt, so eru krøvini frá okkara beinleiðis kundum eisini økt. Nýliga hava vit lagt til merkis, at okkara

dygdargóða skráseting um burðardygd hevur styrkt sambandið við nakrar av okkara mest týðandi kundum. Vit vænta, at hendan gongdin ímóti størri gjøgnumskygni í burðardyggari matframleiðslu fer at halda fram, og vit taka til eftirtektar, at eins væl og at rækka okkara framleiðslumálum, mugu vit eisini átaka okkum leiklutin at útvega viðskiftafólkum upplýsingar um áðurnevndu viðurskifti.

Vit mugu alsamt vísa okkara tilsøgn til at framleiða sunnan laks í heimsflokki á ábyrgdarfullan og burðardyggan hátt. Hetta ber í sær at halda fram við at økja gjøgnumskygnið og góðkenning frá triðjaparti fyri at tryggja burðardygdina og góðskuna av okkara framleiðslu. Hetta er partur av Sunt Lív ætlanini, sum nevndin stendur á odda fyri.

Við at framleiða dygdargóð proteinir til heimsmarknaðin ábyrgdarfult og munadygt, og ígjøgnum okkara íløgur í nýhugsan og burðardygt undirstøðukervi og varandi orkuloysnir, gera vit okkara til at rækka rækka ST málum 2, 7, 8 og 9 fyri burðardygg menning. Sí síðu 9 til nærri kunning.

Meiri kunning um strategi felagsins at rækta eina sunna fyrirtøku er at finna í okkara [Ársfrásøgn](#).

REGLUGERÐIR LANDSINS OG SAMSVAR

Tað er alt avgerandi fyri burðardyggan vøkstur, at staðbundin og altjóða krøv alsamt verða hildin. Aðalmálið hjá felagnum er at halda allar viðkomandi lógir og reglugerðir og ásetingar landsins, har vit virka. Vit hava ábyrgdina av, at okkara starvsfólk fylgja øllum standardum og avmarkingum, ið eru ásettar í lógum, reglugerðum og fyriskipanum. Vit stremba eftir at lúka og helst

fara fram um ásetingar í øllum viðkomandi lógum; hetta merkir at vísa leiðslu í virki í málum bæði innanlanda og á altjóða stigi.

Okkara fyrirtøka er sera bundin at feroyska náttúruutilfeinginum, og tí er samsvar, leiðsla og opinleiki um umhvørvismál av alstórum týdningi. Tá ið feroyski [veterinerleisturin](#) varð innfördur í 2003, vórðu fleiri nýggjar avmarkingar settar í verk at betra um eftirlitið við aliumhvørvinum. Vit samstarva við umhvørvismyndugleikarnar og lúka ásetingarnar í feroysku alilóg-gávuni, sum umfata framleiðsluna í øllum liðum í virðisketuni. Aliloyvini eru undirgívin umhvørvisásetingum, sum stýra okkara hátti at minka um umhvørvisárinini. Men vit fara longri enn at vera í samsvari við ásetingarnar, við tað at vit av fríum vilja fara undir at vera í trád við altjóða fyrissett mál (so sum ASC) fyri at vera við til at hækka støðið innan vinnuna sum heild á ávísnum økjum innan burðardygd.

Vit hava eina áhaldandi tilsøgn um, at vit eingi frávik skulu hava.

Í 2019:

- Høvdu vit eingi dømi um frávik (hesum máli ætla vit eisini at rækka í 2020).
- Settu í verk fyriskipan í samsvari við krøvini hjá General Data Protection Regulation 2018 áðrenn tíðarfreistina fyri Føroyar, sum er 2021.

ETISK ATFERÐ

Tað er týðningarmikið at fara longri enn at vera í samsvari við ásetingarnar fyri at tryggja, at vit framhaldandi fremja og varðveita góða vinnuatferð í øllum liðum í virðisketuni, sum samsvara við okkara kjarnuvirði og meginreglur.

Okkara virðir stýra okkara atferð og okkara framferð at skapa varandi virði fyri okkara kundar, partaeigarar og samfelagið. Fyri okkum merkir hetta at vera ábyrgdarfull, vísa virðing, at vera íðin, effektiv og framsøkin.

Hesi virðini eru lýst í [leiðreglum okkara fyri atferð](#), sum miðar ímóti at skapa eina sunna virkismentan. Leiðreglurnar krevja, at øll starvsfólk skulu vísa fyrimyndarligan atburð í sínum virki og persónligan etikk í síni atferð, tá ið tey fremja sínar skyldur og ábyrgdir. Tey skulu nýta eina rættvísa og ærliga framferð í øllum samskipti við onnur starvsfólk og allar uttanhýsis áhugapartar.

Etisk atferð er meira enn bert at vera ein góður virkisborgari. Vit skulu eisini tryggja, at okkara veitarar lúka okkara standardar. Veitarar okkara verða bidnir um at halda seg til okkara krøv viðvíkjandi arbeiðsheilsu, trygd og trivnaði, mannarættindum, barnaarbeiði og umhvørvisstandardum, sum eru í trád við [ASC standardin](#).

Sí [vegleiðing okkara fyri atferð](#) á www.bakkafrost.com fyri at fáa fleiri upplýsingar um okkara leiðreglur móti mutri, peningatvátta og øðrum reglum fyri etiskari atferð, og hvussu vit eftirmeta okkara framferð til etiska atferð gjøgnum okkara leiðreglur.

Bakkafrost hevur eina skipan við beinleiðis sambandi á netinum, har almennin kann seta fram klagur um ósiðiliga ella ólógliga atferð.

Starvsfólk hava møguleika at klaga ígjøgnum varskógvaraskipanir - herundir øll ivamál um siðiliga framferð, um vit ikki bera okkum rætt at ella ikki liva upp til t.d. standardarnar fyri matvøruutrygd.

Í 2019 hava vit:

- Íverksett okkara dagföru leiðreglur viðvíkjandi virkisábyrgd.
- Gjört eina nýggja varskógvaraskipan.

Í 2020 ætla vit at dagføra og styrkja okkara veitara standardar, fyri at varpa ljós á økta dentin á týðandi evnir, sum koma at hava vaksandi týðning.

KUNDANØGDSEMI

At byggja upp langtíðar sambond við okkara kundar er umráðandi, um vit vilja varðveita okkara støðu sum ein veitari av laks í heimsflokki, sum fólk velja fram um aðrar veitarar. Hetta inniber at lurta eftir teimum og nøkta broytandi tørv og standardar teirra. Ein av hættunum at gera hetta er gjøgnum okkara árliku kundakanning, har vit geva øllum okkara kundum møguleika at koma við síni hugsan um mál so sum vørugóðsku, tænastru og pakktilfar. Vit hava eisini givið kundunum møguleikan sjálvi at sæð okkara virksema á okkara kundastevnu (Customer Summit). Í tveir dagar vitja tey alla virðisketuna og fáa vitan um nógv ymisk mál, íroknað okkara góðsku og standardar fyri burðardygd.

Okkara framhaldandi mál er at tryggja okkum trúfesti og álit frá okkara kundum við at geva eina framúrskarandi tænastru.

„Í LIDL hava vit bundið okkum til at útvega 100% av okkara sjógæti frá burðardyggum fiskiskapi ella frá ábyrgdarfult riknum alifyritøkum. Bakkafrost livir upp til tey samfelagsligu og umhvørvisligu krøvini, sum vit hava ásett í okkara politikki, og tað gleddi okkum, at vit í 2019 kundu økja um okkara bíleggingar frá Bakkafrost.“

Martin Hesse, Innkeypsstjóri, LIDL

sum er merkt av álit, arbeiðssemi og ábyrgd. Meiri kunning um okkara kundastrategi er at finna í okkara Ársfrásøgn.

Bakkafrost hevur verið fyrri stórum vøkstri í eitt áramál. Vøxturin tók veruliga dik á seg, tá ið fyrítøkan varð skrásett á keypskálánum í Oslo í 2010 og nýliga við keypum av fyrítøkum í USA og Stórabretlandi. Sum Bakkafrost er vaksið og hevur bygt út á nýggjum marknaðum, eru sòlan og talið av kundum hækkað stigvíst við framleiðsluni.

Hóast vit hava megnað væl at nækta skiftandi ynski og krøv frá kundunum, millum annað við nýggjari vørumenning og at fáa góðkenning frá triðjaparti, slepst ikki undan, at vit mæta avbjóðingum, eisini slíkum, sum vit ikki fáa gjørt nakað við (eitt nú altjóðaviðurskifti). Men kortini hevur okkara tilsøgn um at varðveita varandi sambandið við kundarnar, gjørt okkum før fyrri at tikið okkum av avbjóðingunum og eisini framhaldandi at vaksa um kundaskaran og við at fáa okkara trúgvastu kundar við okkum.

Í 2019:

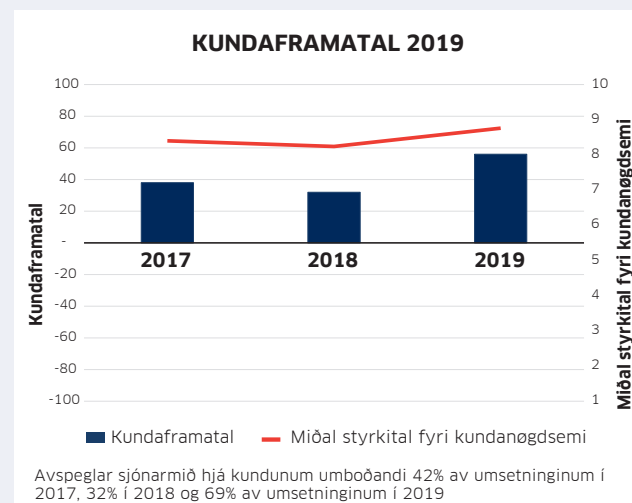
- Fingu nýggjar kundar á evropeiska og amerikanska marknaðinum.
- Byrjaðu at roykja laks og sendu nýggju vøruna á føroyska marknaðin.

- Hildu fram at menna vøkur eftir kundaynskjum
- Hildu fram at styrkja Bakkafrost vørumerkið við vørumerktari sølu til USA, Evropa og Asia.
- Fingu kundaframatal á 8,76 (56). Sí annars talvu við kundastigi fyrri góðsku á síðu 23.

Sum vit halda fram at menna vøurnar í 2020, fara vit eisini at taka ímóti broyttum kundakrøvum til pakkitilfar. Vit fara eisini at halda fram við at styrkja sambondini við kundarnar ígjøgnum tættari samstørv, eitt nú við serligum tiltøkum sum til dømis framsýningum og skeiðum fyrri kokkar í Kina og kundastevnuni í Føroyum (Customer Summit), ið varir í 2 dagar.

NÝHUGSAN

Havbúnaðarvinnan er framvegis lutfalsliga ung, og vøxtur hennara er framvegis tengd at nýhugsan. At gera íløgur í nýhugsan, gransking og menning er av størsta týdningi, um vit skulu nækta broytandi tærvin hjá kundunum, fáa fyrirunir av møguleikum og vera á odda á burðardyggan hátt.

Sum part av okkara framsøknu vakstrarætlan hava vit gjørt stórar íløgur í nýggja tækni, sum bæði hevur hjálpt okkum at hava tamarhald á váðum (so sum at viðgera laksalús uttan medisín, sum nú verður gjørt við okkara tænauskupum - ein tæknilig tilgongd, sum vit áhaldandi betra), og at gagnnýta møguleikarnar fyrri vøkstri og framleiðslumenning (til dømis endurnýtsla av burturkasti og orku).

Í 2019:

- Fóru undir bygging av nýggjum biogassverki - okkara størsta íløga í varandi orkubúskap higartil - sum fer at taka ímóti burturkasti frá alingini og smoltstøðini við Strond í summar. Les meira á síðu 32.
- Halda áfram at breiða út nýskapandi tækni, so sum betri resirkulering av vatninum á smoltstøðunum.
- Hildu áfram at menna mótstøðuforið hjá okkara serføroysku laksarognum sum part av serstøku lívfiskaskránni.
- Hildu áfram við granskingini í at gagnnýta fóðurgóðskuna og burðardyggina.

Í 2020 fer nýggja biogassverkið undir virkseimið.

VIÐURSKIFTIR VIÐ UMHEIMIN

Føroyar hava góð viðurskiftir við umheimin. Men tað er kortini áhaldandi almennur áhugi fyrri politikkinum hjá Bakkafrost viðvíkjandi grindadrápi. Vit hava strangar innanhýsis reglur, sum greitt krevja, at starvsfólk mugu ikki taka lut í grindadrápi í arbeiðstíðini, og at okkara útgerð má ikki nýtast á nakran hátt. [Havbúnaðarfelagið](#), har Bakkafrost er limur, hevur gjørt eina yvirlýsing við okkara støðu, sum er undirskrivað av stjórunum í øllum alifeløgnum.

Sunn vinna Byggikubbar til eina burðardyggja vinnu

Bakkafrost hefur longstu samanhagandi virðisketuna í vinnuni. Í 2019 hildu vit áfram við at økja um virkseimið og lótu upp okkara eigna roykivirki í Føroyum og gjørdu eisini íløgu í eitt felag ið alir rognkelsir, sum fer at útvega reinsifisk til okkara alibrúk.

Vit bøttu eisini um sporførið í virðisketuni, og við at gera omanfyrinevnda sjálvi hava vit eisini betra færleikan at stýra góðskuni á liðugvøruni, og samstundis tryggjað, at samfelagsligt og umhvørvisligt støði av burðardygd verður hildið í allari framleiðsluni.

Sum dømi kann nevast, at okkara nýggja roykivirki, sum byrjaði virkseimið í september 2019, fer bert at nýta timbur frá góðkendum burðardyggum veitarum, og hetta fer eisini at minka um útlátið. Virkið hefur eisini økt um móguleikarnar fyri arbeiði hjá íbúgvunum í økinum. Nýggja virkið fer at framleiða um 250 tons av royktum ASC-góðkendum laks í árliga.

Íløgarnar í føroyska felagið, ið alir rognkelsir, fer eisini at gera okkum fær fyri at fáa best móguliga góðsku og fiskavælførið, ígjøgnum tætt samstarv við alarar og granskarar. Vit eru longu farin undir at seta staðbundnu rognkelsini í aliringarnar og vænta, at nýggja felagið framleiðir við fullari orku í 2021.

Hesar íløgurnar eru í tráð við okkara fráboðan frá 2018 um at gera íløgur fyri 100 mió. í nýtt biogassverk í Føroyum, sum fer at geva sítt íkast til at framleiða varandi orku til framleiðslu av el, ið miðað verður ímóti skal verða 100% grøn í 2030.

„At víðka virðisketuna er ein frálíkur háttur hjá okkum at minka um váðar og gagnnýta móguleikar. Vit ætla at brúka okkara nýggjastu íløgur til at grundfesta Sunt Lív meginreglurnar.“

Høgni Dahl Jakobsen, fíggjarstjóri (CFO) á Bakkafrost

Sunn fólk Frágreiðing um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At vera ein arbeiðsgevari, ið verður valdur framum

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Endurnýggja starvsfólkastrategiina
- Gera kanning um áhugan hjá starvsfólkunum
- 0 deyðatilburðir

2023 TILSAGNIR

- Hava úrslit í fremstu røð í vinnuni innan starvsfólkaáhuga
- Seta í verk innanhýsis átak fyri burðardyggja atferð
- Varðveita umboðan av bæðum kynum í leiðandi störvum
- Minka fráveruna við 10%
- Verða ISO45001 góðkend
- 0 deyðatilburðir

2020 VARPA LJÓS Á

- Menna okkara lærlingaskipan
- Menna heilsutilboðini hjá felagnum
- Menna politikkin fyri javnstøðu millum kynini og halda fram við innanhýsis tiltøkum
- Styrkja ásetingarnar fyri mannarættindum

SDG MÁL

- SDG 5 Javnstøða millum kyn
- SDG 8 Sömiligt arbeiði og búskaparvøkstur

HVÍ TAÐ HEVUR TÝÐNING

Ein sunn, dugnalig og hugað arbeiðsmegi er avgerandi fyri eina sunna fyrirtøku. Okkara starvsfólk skapa og varðveita kappingarfyrirmunirnar. Hetta merkir, at vit mugu gera íløgur í okkara starvsfólk og harvið stuðla undir eini sunnari arbeiðsmentan, sum er bygd á sterk virði. Vit stremba framhaldandi eftir at skapa eina dragandi og opna virkismentan við störvum ið geva meining í einum tryggum og burðardyggum umhvørvi.

Felagið umfataði upprunliga fleiri føroysk alifeløg og ein staðbundnan mjøl, lýsi- og alifóður framleiðara, sum vit høvdu eitt strategiskt samstarv við í fleiri ár. Nýliga er virksemið eisini økt uttanlanda til eisini at umfata söluskrivstovu í Stórabretlandi, eina minni fyrirtøku í USA og eitt rættiliga stórt alifelag í Skotlandi í endanum av 2019.

Í hesum samanhangi eru sameining og tillaging raðfest, fyri at vit skulu varðveita eitt góðskustøði í heimsflokki. Hetta merkir at ala fram eitt umhvørvi, har fólk eru før fyri at læra nýggjar arbeiðshættir og at skilja og virka sambært virðini hjá Bakkafrost. Hetta vil ikki einans tryggja, at vit eru før fyri at vaksa um okkara virksemi, men ger okkum eisini før fyri at mæta broyttum avbjóðingum uttanífrá.

Okkara mentunarligt fjøltáttaða arbeiðsmegi ger, at felagið fær fyrirmyndir av fjølbroytni í hugsunarhátti við einum fevrandi hugburði. Havbúnaðarvinnan inniber ofta líkamliga krevjandi arbeiði, og tí er tryggjan av heilsu, tryggleika og trivnaði hjá starvsfólkunum raðfest ovast á listanum. Vit vænta, at somu standardar eru galdandi fyri øll í virðisketuni.

Við at útvega meiningsfullar og tryggjar arbeiðsmøguleikar gera vit okkara til, í størri og minni mun, at rækka málunum hjá ST um burðardyggja menning 5 og 8. Sí meiri kunning á síðu 9.

MENNISKJALIGA FÆFEINGIÐ

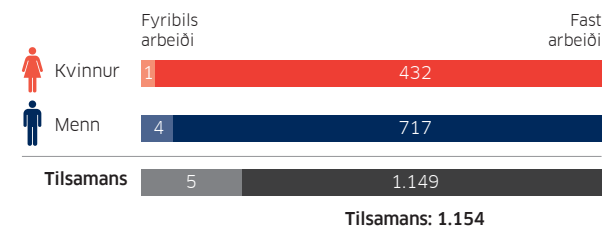
Vit hava 1.108 fólk í starvi tilsamans (svarandi til 883 fulltíðarstørv) í 25 kommunum í Føroyum, umframt 46 í USA og Onglandi.

Okkara evni til at hava eitt fjøltáttað og fevrandi arbeiðspláss, at draga gávað og serútbúgvandi fólk at sær og varðveita tey, at byggja eina arbeiðsmegi við førleika og at varðveita høga arbeiðsgleði, er grundarlagið undir okkara menniskjaliga fæfeingi.

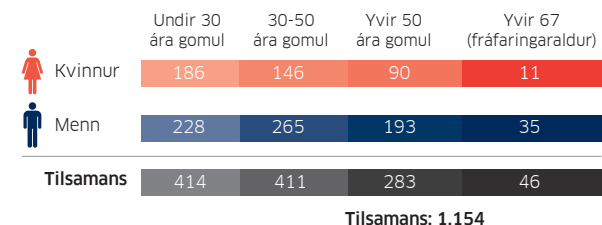
Okkara leiðreglur Code of Conduct fyri atferð greiða frá okkara framferðarhátti at skapa so góðar arbeiðsumstøður sum gjørligt, harumframt okkara tilsøgn um at skapa eitt professionelt og jalligt arbeiðsumhvørvi, sum er umfevrandi, og ikki er merkt av mismuni.

Arbeidsloysið í Føroyum, sum er 1,7%, er eitt av heimsins lægstu. Í 2019 var arbeiðslutfallið høgt fyri bæði menn - 87%, og kvinnur - 84% (kelda: [Hagstova Føroya](#)).

ARBEIÐSMEGIN HJÁ BAKKAFROST 2019 EFTIR SLAGI AV ARBEIÐI

EFTIR ALDRI

Fleiri upplýsingar um samanseting av arbeiðsmegi (íroknað fjølbroytni), útskipting og upplæring sæst á www.bakkafrost.com/sustainability

Í 2019 vóru 12% av leiðslubólkinum kvinnur, og 17% av nevndini (7% í 2018) vóru kvinnur. Sambært frágreiðing var miðal umboðanin av kvinnum í føroyskum nevndum 27% í 2019 (Tróndarson, 2019)

Vit økja okkara fokus á at stuðla undir javnstøðu millum kynini á arbeiðsplássinum, sum vit náddu serliga ígjøgnum venjing og samskipti í 2019.

„At tryggja javnsettar møguleikar í øllum stigum, har avgerðir verða tiknar, átti at verið ein raðfesting hjá øllum fyrirtøkum og felagsskapum. Javnstøða millum kyn á arbeiðsplássum er góð handilslig siðvenja, og vit hava sæð góð úrslit av hesum á Bakkafrost.“

Anna Johansen, Góðskuleiðari, leiðslubólkur á Bakkafrost

Okkara HR politikkur vísur okkara tilsøgn at virðismeta dugnasemi og íkast frá øllum starvsbólkum. Herundir eisini at gera serstakar avtalur fyri einstaklingar um fráfaringsaldur, sum ynskja at halda fram í starvinum. At vera dragandi fyri ung gávað fólk er eisini týðandi í okkara starvsfólkastrategi. Vit seta lærlingar, starvsnæmingar og starvsfólk innan fleiri starvsgreinar so sum marknaðarføring, fígging, aling og havlívfrøði, eins væl og 2 viku royndir fyri næmingar í staðbundnum skúlum. Lesandi enda ofta við at fáa varðandi starv hjá okkum og allir lærlingar fáa boðið starv.

Vit hava eisini javnan vitjan av skúlaflokkum á okkara høvuðssæti og á okkara framleiðsluvirkjum. Hvørt ár luttaka vit á føroysku netverksstevnuni Jobmatch sum ein av høvuðsstuðlunum, har vit geva næmingum ein sýnisglugga inn í alivinnuna. Hetta hevur víst seg at vera ein sera góður háttur at fáa nýtt, gávað arbeiðsfólk og at stuðla undir viðkomandi útbúgvingum.

Talið av arbeiðstakarum í Føroyum eru tað hægsta í Evropa samanborið við fólkatalið. Hetta hevur, saman við góða umdøminum hjá Bakkafrost, gjørt sítt til, at vit hava megnað at varðveitt starvsfólk. Lága arbeiðsloysið ger kortini, at tað er torførari at finna arbeiðsfólk, sum ikki eru yrkislærd, og ber ofta við sær, at neyðugt er at seta skúlanæmingar í starv ávísar tíðir av árinum.

Orsakað av hesum, hava vit framhaldandi stóra útskipting av arbeiðsfólki í okkara framleiðsluvirki, har ung fólk ofta arbeiða í stutta tíð, áðrenn tey fara undir lesnað. Hetta er vanligt í føroysku fiska- og alivinnuni. Kortini verður tað, at finna nýggjar hættir at minka um útskiptingina av arbeiðsfólki eitt av økjunum, sum vit fara at varpa ljós á í okkara starvsfólkaætlan framyvir. Upplýsingar hesum viðvíkjandi eru at finna á www.bakkafrost.com/sustainability/data.

Suðuroy (Hvannahagi), starvsfólkaútfærð 2019

At geva okkara starvsfólki eina rødd er ein høvuðspartur í okkara starvsfólkaætlan. Í 2019 tóku vit ein nýggjan samskiptispall í nýtslu. Hetta varð eitt sera væleydnað amboð ístaðin fyri intranetið. Hesin pallurin gevur øllum starvsfólki møguleikan at koma við sínum íkasti og at samskipta við aðrar starvsfelagar á øllum stigum, um alt frá tíðindum um felagið, samfelagslig tiltøk, til tað síðsta nýggja. Skipanin hevur eisini víst seg at vera ómetaliga vælegnað sum amboð at luta bestu virkisloysnirnar viðvíkjandi heilsu, trygd og burðardygd.

Vit hava eisini tikið eina nýggja afturmeldingarskipan í brúk til árligar starvsfólkakanningar. Les meira á síðu 21.

Fyri at tryggja, at vit lúka hægstu krøv innan heilsu og trygd og trivnað, skipa vit fyri árligum venjingum, har innanhýsis og uttanhýsis lærarar læra frá sær innan øki, alt frá reinføri, fyrstuhjálpi, trygð á arbeiðsplássinum (umframt trygd á sjónum), tryggari nýtslu av evnafrøði, og til fiskatrivnað. Vit eftirmeta skeiðini regluliga.

Vit hava eisini nýliga ment og sett í verk eitt tveir daga skeið fyri leiðarar, sum verða hildin av serfrøðingum uttanífrá. Skeiðini innihalda vegleiðing um ymisk evnir, so sum leiðslu, fjølbroytni, samskipti og handfaring av ósemjum.

Suðuroy (Hvannhagi), starvsfólkaútfærð 2019

Starvsfólk fara eisini at luttaka til uttanhýsis venjingar og frálæru, tá tað verður mettt hóskandi og vit bjóða hóskandi menningarmøguleikar fyri leiðslubólkin.

Í tráð við okkara strategisku raðfesting at vera ein arbeiðsgevari, sum verður valdur framum, og ásannandi, at ein nøgdur starvsfólkahópur er ein støðugur og burðardyggur starvsfólkahópur, hava vit sniðgivið eina fyriskipan sum er marknaðarleiðandi og gevur starvsfólki fyrimunir. Øll starvsfólk hava rætt til bonuspartabrøv, og í 2019 luttóku 188 starvsfólk í hesi skipan. Øll starvsfólk í føstum starvi fáa lív, vanlukku- og bráðsjúkutryggingar aftan á triggjar mánaðir í starvi, og Bakkafrost livir ikki bara upp til landsins lógir viðvíkjandi eftirlønar- og barsilsskipan, men leingir enntá tíðarskeiðið við fullari lön til foreldur í føstum starvi. Starvsfólk hava eisini ókeypis atgongd til venjingarhøli.

Vit eru errin av at savna starvsfólk frá øllum pørtum av fyrítøkuni til ymisk felags tiltøk ígjøgnum árið. Hetta eru ikki einans tiltøk, har fólk hava høvi at koma at kenna hvør annan, men eisini ein háttur at lona teirra ískoyti til, at tað gongst fyrítøkuni væl við tiltøkum, sum hava týðning fyri tey. Á okkara árliga virkisdegi koma fólk úr øllum landinum at síggja og hoyra framløgur um tað, sum stendur frammarlaga hjá Bakkafrost, at fáa venjing og upplæring og fyri at njóta eitt hugnaligt kvøld. Ígjøgnum skipaðar gongutúrar fáa starvsfólk møguleikan at hitta hvør annan og vitja okkara ymsu virkisøkir. Til árliga jólahaldið verða starvsfólk og familjur teirra boðin at hátíðarhalda góðu úrslitini við gávum og undirhaldi. Til jólahaldið 2019 vóru yvir 1.000 fólk á Glyvrum og í Suðuroy vóru yvir 200.

Grundað á væleydnaðu útferðirnar undanfarnu árin skipaðu vit fyri tveimum starvsfólkaútfærðum í 2019. Umleið 200 starvsfólk í øllum aldri fylgdu stjóranum og kønu ferðaleiðaranum ein gongutúr í ómetaliga vøkru náttúruni og aftaná at hava mettað eyguni, blivu oyruni fódrað við søgum um staðbundna mentan og siðvenjur, og at enda fingi øll eina góða máltíð og vórðu mettt og væl sett.

Í 2019:

- Settu fleiri serútbúgvinn fólk í starv í fyrítøkuni: triggjar nýggjar lívfrøðingar á smoltstøðunum, tveir tøkningar á biogassverkinum og ein royndan heilsu- og trygdarleiðara.
- Settu tveir praktikantar í longri tíð og triggjar lærlingar.
- Gjördu nýggja áhugakanning fyri starvsfólk, har luttøkan var 76%. Les meira á síðu 21.
- Hildu fram við arbeiðinum at integrera útlenskt starvsfólk við at bjóða reglulig skeið í feroyskum máli.
- Tóku nýtt samskiftisamboð yvir netið til starvsfólk í

nýtslu. Hetta verður brúkt av 77% av starvsfólkunum og er enn ein roynd at skapa eina opnari mentan.

- Bjóðaðu alarunum útbúgvingskeið, ið eisini fevndu um burðardygd.
- Fóru undir leiðaraútbúgvina fyri starvsfólk, sum byrjaði við leiðaranum á smoltstøðunum.
- Øktu kunningina viðvíkjandi fjølbroytni, umfevnan og mismuni fyri leiðslubólkinum við skeiði, ið varð hildið av serfrøðingum uttanfrá. Vit høvdu eisini eitt skeið í ymiskleika á virkisdegnum fyri øllum starvsfólkum og gjördu tað til ein samfeldan part av leiðaraútbúgvini. Hetta er partur av okkara royndum at fremja eitt opið og fevnandi arbeiðsumhvørvi.
- Gjördu eitt tiltak á høvuðsskrivstovuni á altjóða umhvørvisdegnum, har stjórin segði frá dagfærdu virkisætlanunum innan burðardygd og virkisábyrgd. Hetta bleiv eisini lagt fram fyri starvsfólkini á virkisdegnum.
- Hildu fram at seta tær 10 meginreglurnar hjá ST (UN Global Compact) í verk og góvu tilsøgn okkara um at verja menniskjarættindi; at virða fakfelagsfrælsi og rættin til kollektivar sáttmálasamráðingar; og at hava eina arbeiðsmegi, sum ikki er merkt av tvingsli, barnaarbeiði ella mismuni. Les meira á síðu 45.

Vit fara í 2020 framhaldandi at styrkja okkara menniskjaliga fæfeingi. Vit fara at uppbyggja okkara lærlingaskipan og at seta ein lívfrøðing at arbeiða við fiskavælfærð og góðsku á okkara smoltstøðum. Vit fara at halda fram við at menna leiðara venjingina í allari fyrítøkuni og styrkja hugburð okkara til at fremja fjølbroytni og javnstøðu ímillum kynini við nýggjum leiðreglum.

Vit fara eisini undir eitt innanhýsis átak fyri burðardyggari atferð fyri at stuðla umhvørvisligu tilsøgnini.

Gjógv, starvsfólkaútfærð 2019

HEILSA, TRYGD OG TRIVNAÐUR

Á Bakkafrost leggja vit stóra orku í áhaldandi at betra standardarnar fyri arbeiðsheilsu og trygd og at skapa eina sunna arbeiðsmentan. Nevndin hevur yvirskipaðu ábyrgdina av málinum, og tað er eitt fast fundarevni á øllum fundum.

Okkara leiðreglur fyri atferð lýsa okkara tilsøgn til starvsfólkini um at skapa eitt gott og heilsugott arbeiðsumhvørvi og skipað at hava eitt arbeiðspláss uttan óhapp og skaðar. Til tess at megna hetta, hava vit fingið reglugerðir, sum eru bygdar á fremstu heilsu- og trygdarkrøv, bæði á landi og sjógv.

Vit hava innanhýsis trygdar mannagongdir og reglugerðir fyri hvørja deild. Hetta umfatar mannagongdir fyri neyðstøður fyri øll viðkomandi alíðkir t.d. fyri eld, persónligar skaðar ella sjúku, um onkur dettur á sjógv o.s.fr., og vit gera váðametingar fyri øll alíðkir, sum eisini umfata eyðmerking av váðum.

Vit hava innanhýsis grannskoðan av allari virðisketuni einaferð um árið, herundir mjøl, lýsi, fóðurframleiðsluni, smoltstøðunum, alibrúkunum, kryvjivirkjunum og framleiðsluvirkinum, sum eisini verða grannskoðað av triðjaparti og góðkend

eftir [GLOBAL G.A.P. standardinum](#). Hetta umfatar strong minstukrøv um trygd og heilsu hjá starvsfólki, iroknað regluliga starvsfólkavenjing og at halda trygdina við líka. Stóru tænastrupskipini verða grannskoðað eftir altjóða trygdarreglum.

Okkara 14 ASC góðkendu alíðkir eru grannskoðað til tess at tryggja, at altjóða trygdar- og heilsukrøv verða virð í arbeiðsumhvørvinum. Viðmælir frá kannarfólki á ávísum alíðkjum verða vanliga sett í verk á øllum hinum alíðkjum. Hetta hevur verið galdandi fyri brunatrygd, har vit hava innført brunatrygdarreglur, sum eru strangari enn landsins lógir krevja og við títtari trygdarvenjingum á alibrúkunum. Vit hava eisini [ASC Chain of Custody](#) góðkenning, sum dekkar framleiðslu- og góðskingarvirksemi.

Vit fremja starvsfólkaheilsu- og trygd ígjøgnum eina røð av verjandi átøkum (so sum verndarklæði) og fyrirbyrgjandi átøk (so sum arbeiðsbólkar innan trygd á staðnum, sum samskifta við okkara heilsu- og trygdarnevnd). Allir alarar og alt fólkíð á sjónum skal hava heilsukanning annaðhvørt ár (goldið av fyrítøkuni) fyri at tryggja, at tey hava nøktandi heilsu til sítt arbeiði.

Okkara innanhýsis politikkur stuðlar undir trivnaðin hjá arbeiðsfólkunum, og hetta verður eisini havt í huga í sambandi við nýggjar byggiverkætlanir, eitt nú í okkara framkomna framleiðsluvirki og høvuðssæti og eisini á smoltstøðini á Strond, sum eru sniðgivin ergonomiskt. Vit tryggja rímuligar arbeiðstíðir og geva móguleikar fyri frítíðarvirksemi so sum atgongd til venjingarhøli, rennikappingar, starvsfólkaútfærðir og frítíðarítriv.

Í 2019:

- Høvdu eingi deyðsföll og skerdu lutfallið av mistari tíð, sum stóðst av persónsskaðum.
- Hildu áfram at hava heilsu og trygd í miðdeplinum

við at økja tilfeingið og færleikarnar við at seta ein heilhugaðan serfrøðing í leiðslubólkin.

- Hildu áfram við heilsu- og trygdarvenjingum, eisini á starvsfólkadegnum (80% av starvsfólkunum luttóku).
- Betraðu heilsu- og trygdarfráboðanir.
- Hildu áfram at menna landstøðirnar við líkamliga trivnaðinum í miðdeplinum.
- Betraðu trygdarfyriskipanirnar á smoltstøðunum við nýggjari ávaringarskipan.
- Hildu áfram við at geva starvsfólki móguleikan at geva afturmeldingar gjøgnum arbeiðsbólkar á staðnum.
- Gjördu áhugakanning fyri starvsfók, har vit endaðu oman fyri miðal, tá ið tað ræður um starvsfólkaarbeiðsumstøður (les meira á síðu 21).
- Tóku starvsfólkaheilsu, trygd og vælfærið við í starvsfólkastrategiina sum eitt vandamál.
- Bjóðaðu starvsfólkunum móguleikan at luttaka í Royal Run í Klaksvík. 170 starvsfólk luttóku.
- Fyriskipaðu tvær starvsfólkaútfærðir (til Gjógv og Suðuroy) fyri at virka fyri heilsu, trivnað og persónligum sambondum í fyrítøkuni við 200 luttakandi.
- Góvu starvsfólki móguleikan at melda til eftir egnum ynski at vera við til okkara árliga tiltak at rudda fjøruna fyri at varðveita óspilta umhvørvið kring firðirnar.

Í 2020 fara vit at halda fram at betra trygdarmentanina í fyrítøkuni við at varpa enn størri ljós á váðastýring, til dømis við eisini at fráboða vandastøður, ið kundu enda galið, við at deila rætta atferð og vitan á okkara nýggja samskiftispalli (sum øll starvsfólk hava atgongd til) og við at økja um trygdar-kunningina við at vitja alibrúkini. Vit fara eisini at miða ímóti at minka talið av persónligum óhappum við herðum

BAKKAFROST MIST TÍÐ SKAÐASTIG

MTS PR MIÓ ARBEIÐSTÍMAR

28,74 **13,07** **10,23**
 2017 2018 2019
 (íroknað UK og USA)

Sí síður okkara um burðardygd á netinum fyri LAMT tøl í aligeiranum í frágreiðingini fyri 2018, sum gevur meira kunning um heilsu og trygd og grundarlagið frágreiðingini. UK tøluni umfata ikki SSC.

Sí www.bakkafrost.com/sustainability/data, til nærri kunning um heilsu, trygd og trivnað.

MANNARÆTTINDI

Vit virða verju av øllum altjóða ásetingum fyri mannarættindum og tryggja okkum, at vit ikki eru samsek í misnýtslu av mannarættindum.

Vit virða fakfelagsfrælsið og rættin til sáttmálasamráðingar og taka ikki lut í nøkrum skipaðum flutnings- ella tvingsilsarbeiði og misnýta ikki børn sum arbeiðsmegi. Vit eru limir í Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum hevur um hendi samráðingar fyri privata arbeiðsmarknaðin, ið hevur eitt vælskipað fakfelag. Rættindini hjá arbeiðsfólki eru vard av fakfeløgum og umboðum fyri fakfeløgini, t.d. fyri at tryggja okkara arbeiðsfólki eina rímuliga lön í samsvari við sáttmálan.

Vit mótast javnan við yrkisfeløg og stremba eftir at hava eitt gott og uppbyggjandi samband við tey. Starvsfólkaumboð fáa frí frá sínum arbeiði til tess at útinna sínar skyldur (íroknað 3 daga skeið).

Bakkafrost hevur haraftrat eina mannagongd til viðgerð av kærnum, og vit hava eisini sett eina varskógvaraskipan í verk, sum er fráboðað og atkomulig fyri starvsfólkini.

Okkara leiðreglur eru í samsvari við ILO sáttmálan. Mismunur á arbeiðsplássinum verður ikki góðtíkin, og vit hava leiðreglur og mannagongdir fyri, hvussu vit handfara mál viðvíkjandi mismuni.

Trivnaðurin hjá okkara arbeiðsfólki í virðisketuni er eisini týðningarmikil fyri okkum, og vit vænta tað sama av okkara samstarvsfelagum. Teir verða við sáttmála bidnir um m.a. at lúka okkara veitarastandardar, sum m.a. krevja, at teir tryggja, at alt arbeiði verður gjørt í einum tryggum arbeiðsumhvørvi, sum ikki er merkt av mismuni og misnýtslu av børnum. Vit vænta eisini, at okkara veitarar rinda rættar lönir til síni arbeiðsfólk í samsvari við landsins lógir og reglugerðir.

Í 2019:

- Vóru 90% av starvsfólkunum umfatað av kollektivum sáttmálasamráðingum (hini 10% hava antin hægri útbúgving ella eru serfrøðingar).
- Móttóku onga varskógvaraklagu, hvørki innanhýsis ella uttanífrá, ið høvdu samband við mannarættindi, mismun ella barnarbeiði.

Í 2020 ætla vit at menna grannskoðanarskránna fyri okkara veitarar, herundir at styrkja metingina, um veitarin livir upp til standardarnar viðvíkjandi mannarættindum.

Sunn fólk

Lurta eftir okkara starvsfólkum

Í 2019 fingi øll starvsfólk á Bakkafrost fyrri fyrstu ferð høvið at koma til orðanna ígjøgnum eina starvsfólkatrívnaðarkanning á netinum.

76% av starvsfólkunum svaraðu spurningunum, sum vit meta fer at hjálpa okkum at styrkja menniskjaliga fæfingid.

Vit bjóðaðu starvsfólkunum at svara spurningum innan hesi øki: arbeiðsumstøður, samsýning, læra og menning, leiðsla og umdømi.

Yvirskipaða málið við starvsfólkaluttøkuni er at betra um nøgdsemi, motivatióin og starvsfólkatrúfesti. Samanbrið við geiran sum heild vóru úrslitini hjá Bakkafrost eitt sindur undir miðal fyrri nøgdsemi og motivatióin og eitt sindur oman fyrri miðal fyrri trúfesti.

Samabrið við matvørugeiran í Norðanlondum var Bakkafrost betri enn miðal, tá ið tað snýr seg um leiðarar, sum var munandi hægri enn samanberingar grundarlagið. Vit vóru eisini oman fyrri miðal fyrri arbeiðsumstøður.

Ígjøgnum átøk sum at arbeiða í verkætlanarbólkum fara vit at leggja dent á at betra umráðini, har tað ikki gekst so væl.

Bakkafrost tók burðardygd við sum ein spurning í kanningini, sum saman við úrslitunum hjá leiðslubólkinum vóru økini við bestu úrslitunum.

„Samantikið eru vit væl nøgd við úrslitini av kanningini, og vit hava lovað starvsfólkunum, at vit fylgja upp saman við teimum innan tey øki, har ið vit kunnu betra okkum. Vit hava longu sett okkum sum mál at førleikamenna okkara leiðarar innan leiðslu, fjølbroytni, samskipti og handfaring av ósemjum.“
sigur Heini Kristiansen, HR Leiðari.

Si fleiri tilsagnir til okkara starvsfólk á síðu 16.

71

72

74

81

79

81

Nøgdsemi & Arbeiðsplei

Trúfesti

Bakkafrost

GELx Food & Beverage Manufacturing - Norðurlond

GELx Danmark

Mitt felag tekur ábyrgd fyrri sínum leikluti í at rökka ST málinum fyrri burðardyggari menning

80

Eg veit, hvørji málini eru hjá mínum felagi innan burðardygd (umhvøvisliga, sosialt og figgjarliga)

82

Eg veit, hvussu eg kann hjálpa mínum felag at náa burðardyggja (umhvøvisliga, sosiala og figgjarliga) máli tess

77

Sunnur laksur

Frágreiðing um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At vera betri enn leiðandi standardar

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Varðveita okkara høga Omega-3 støði ●
- Varðveita høgt kundanøgðsemi við vørugóðsku ●
- Minka fellid av fiski til 6% ●
- Hava ASC góðkenning á øllum aliøkjum (innan árslok 2020) ●
- Víðarimenna og iverkseta ikki-medisinska viðgerð við stórum denti á fiskavælferð ●
- At eingin fiskur skal sleppa ●

2023 TILSAGNIR

- Varðveita okkara høga Omega-3 støði
- Verða verandi frí fyri antibiotika
- Varðveita eitt undankomustig av laks á 94% ella hægri
- Økja grannsking fyri at gera fiskaheilsuna og vørugóðskuna enn betri
- Verða verandi í fremstu røð, tá ið tað kemur til djóravælferð
- Røkka og varðveita ASC góðkenningar fyri allan Bakkafrost laks

2020 VARPA LJÓS Á

- Halda á við at styrkja okkara ábyrgdarfullu tilgongd til avlúsing
- Fara undir bert at útvega rogn við betradum mótstøðuføri móti PMCV
- Seta ein lívfrøðing aftrat í starv við smoltstøðirnar
- Grannskoða øll eftirverandi alistøð í Føroyum við ASC standardum
- Grannskoða virksemd í USA við BRC standardum
- Seta nýggja innanhýsis eftirlitsskipan í verk

SDG MÁL

- SDG 2 Eingin hungur
- SDG 6 Reint vatn og reinføri
- SDG 14 Lív í havi
- SDG 17 Samstarv um heimsmálini

HVÍ TAÐ HEVUR TÝDNING

Havbúnaður verður sæddur sum ein mógulig burðardygg loysn at mæta vaksandi eftirspurninginum eftir burðardyggum og sunnum proteinum til vaksandi fólkatalið í heiminum. Alilaksur telist millum sunnastu proteinini á klótuni orsakað av høga innihaldinum av omega-3 feittsýrum, D vitaminum, selen og B vitaminum. Tó, fyri at framleiðslan skal vera burðardygg, má hon vera ábyrgdarfull, so hon ávirkar umhvørvið minst móguligt.

Føroysku firðirnar geva bestu umstøður at ala laks orsakað av staðseting, stødd og skipan av vinnuni. Sameiningin av føroysku alivinnuni – frá 63 alifyritøkum í 1989 til tríggjar í 2017 – hevur gjørt tað lættari at samskipa eina betring av lívfrøðiligu viðurskiftunum, tryggja munagott samstarv við myndugleikarnar og at deila vitan um váðar sum lýs og sjúku. Tann serstaka føroyska veterinerskipanin, sum bleiv innførd í 2003, viðfærði strangari reglur, hert eftirlit og virkaði fyri eini sjálvboðnari sundurskiljing av aliøkjum og alivirksemi. Hetta betraði munandi um fiskaheilsu og trivnað um allar Føroyar. Nýggja skipanin, samantvinnað við øðrum átøkum hjá fyrítøkuni, minkaði ikki bara um fellislutfallið úr 18% niður á 6% millum 1993 og 2010, men hon økti eisini um tøkuektina av føroyskum laks við 20%. Sama tíðarskeið minkaði fòðurnýtslan við 2% og betraði um framleiðsluna við yvir 40% (kelda: www.industry.fo).

Vinnan hevur tó framvegis avbjóðingar. At berjast ímóti fiskalús og sjúkum, so sum sjúkuelvandi ILA og táknusjúku, verður verandi ein raðfesting hjá laksaalarum ikki bara í Føroyum. At taka sær av hesum váðunum fyri at tryggja góðskuna og trygdina hjá okkara laks, meðan vit varðveita hægsta heilsu-

og trivnaðarstøðið, hevur eisini gjørt tað neyðugt at hava eitt sjálvboðið samstarv millum fyrítøkur um at gera stórar íløgur í nýggja tøkni fyri at hava eina framhaldandi menning. Nýggjar avbjóðingar, sum standast av skiftandi aliumstøðum, fara eisini at koma í fokus komandi árin.

At framleiða hágóðsku, tryggja, føðsluríkan og heilsugóðan laks hevur eisini stóran týdning fyri fólkaheilsuna og fyri at ganga føðsluríkanum tørvi á mæti uttan óneyðugt árin.

Við at seta ein ábyrgdarfullan framferðarhátt í brennidepilin gera vit okkara til, í meiri ella minni mun, at rækka málum 2, 6, 14 og 17 hjá ST fyri burðardyggar menning. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

VØRUGÓÐSKA OG FÓLKAHEILSA

At varðveita eina vøru í heimsflokki er okkara hægsta raðfesting. Okkara laksur veitir eina sunna, gagnliga og burðardygga keldu av djóraproteini, sum inniheldur nógva omega-3. Hvørt lið í okkara framleiðslu er savnað um at varðveita hægstu standardar fyri at sleppa undan dálkandi evnum og at veita høgt føðsluvirði til fólkaheilsuna. Við 40 árum á baki sum alifyritøka vita vit, at vørugóðskan veldst ikki bara um fullkomnar umhvørvisumstøður, hægstu heilsu- og trivnaðarstandardarnar, men eisini um fyrstafloks fòður.

Vit miða eftir at halda føðina so nær natúrligu føðini hjá villa laksinum sum móguligt. Vit trúgva, at hetta gevur ágóðar, ið kunnu mátast, íroknað eitt sunnari føðsluvirði á okkara liðugvøru. Vertikala integratióin av okkara fiskamjeli, lýsi, alifóðri og laksaframleiðslu gevur okkum fyrimumin at kunna útvega hægstu góðskuna av marinari

rávøru frá okkara væl skipaða norðuratlantiska fiskiskapi til okkara alifóður. Hetta gevur okkum móguleikan at nýta eitt høgt prosenttal av burðardyggum innihaldi úr havinum, sum gevur okkara laks eitt sera høgt innihald av omega-3, sum er kent fyri at verja ímóti hjartasjúkum. Í 2019 høvdu vit í miðal eitt omega-3 tal á 2,7 gramm pr. 100 gramm av laksflaki. Vit gera áhaldandi kanningar, bæði minni og meira umfatandi, fyri at menna optimalt fóður til best móguliga góðsku og heilsu.

Vit hava gott yvirlit yvir sporførið, tá ið tað ræður um at minka mest móguligt um dálkandi evnir. Í 2015 gjørdust vit fyrsta fyrirtøkan, sum fór undir at reinsa alt lýsið, sum vit framleiða til okkara alifóður fyri umhvørvisdálkandi evni, so sum dioxin og DL-PCB, hóast vit frammanundan hildu okkum væl og virðiliga innan fyri mørkini hjá ES. Okkara fóður inniheldur heldur ongan heilivág, ongi vakstrarhormonir ella innvøllir ella avskurð frá nakrari aling. Vit halda okkum eisini væl undir markið hjá ES viðvíkjandi óynsktum evnum í djórafóðri. Okkara dioxin og dioxin líknandi PCB eru eisini undir markinum hjá ES, men vit halda áfram at leita eftir nýggjum hættum at minka enn meiri um hesi evni í okkara laks.

Vit brúka einans natúrligar antioxidantar í okkara fiskamjøli og lýsi fyri at verja ímóti oksidering og fyri at varðveita føðslugóðskuna. Ethoxyquin verður ikki brúkt.

Okkara strategiska raðfesting er at liva upp til, og har tað er móguligt, at fara upp um leiðandi standardar, sum eisini umfata standardar innan matvørutrygd. Vit hava dygdargóðar eftirlitisskipanir viðvíkjandi matvørutrygd og góðsku og regluligt eftirlit ígjøgnum alla virðisketuna. Góðskutrygging og eftirlit er í øllum liðum av framleiðsluni. Undir hetta koma dagligar royndir og eftirlit av okkara vørum, áðrenn tær verða góðkendar við heilsuváttan fyri at tryggja, at vøran lýkur krøvini hjá færoyskum og altjóða reglugerðum innan heilsu- og matvørutrygd.

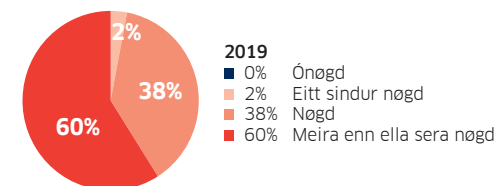
Vit leggja dent á HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) vandamálsgreining, sporføri og eftirlit við óynsktum innihaldi í øllum liðum. Vit senda regluliga vøruroyndir at blíva kannaðar á rannsóknarstovu hjá triðjaparti fyri at staðfesta dygdina í okkara matvøru trygdarætlanum.

Okkara framleiðsluvirki í USA er skrásett í FDA (Food and drug Administration) og hevur eina veitaraváttan, sum tryggjar, at allir veitarar innanlands- og uttanlands liva upp til okkara leiðandi standardar viðvíkjandi trygd og góðsku.

Vit fylgja fleiri standardum og góðkenningum, og okkara víðfevnda innanhýsis eftirlitisskipan verður regluliga kannað av myndugleikunum. 100% av okkara vørum og øll virðisketan eru umfevnd av triðjaparts góðkenning, sum fevnir um høg altjóða trygdarkrøv til matvøruframleiðslu. Les meiri um hetta undir samstarv og góðkenning á síðu 26.

KUNDASTIG AV GÓÐSKUNI Á LAKSINUM HJÁ BAKKAFROST

Avspeglar myndina hjá kundunum umboðandi 61% av umsetninginum í 2016, 42% í 2017, 32% í 2018, og 69% av umsetninginum í 2019.

2016	2017	2018
0% Ónøgd	0% Ónøgd	0% Ónøgd
8% Eitt sindur nøgd	4% Eitt sindur nøgd	3% Eitt sindur nøgd
30% Nøgd	19% Nøgd	38% Nøgd
62% Meira enn ella sera nøgd	77% Meira enn ella sera nøgd	59% Meira enn ella sera nøgd

Í 2019:

- Varðveittu vit okkara høga innihald av omega-3: miðal 2,7 g pr. 100 g
- Betraðu kundanøgðsemið fyri vørugóðsku.
- Høvdu HACCP venjing fyri starvsfólki í matvørutrygd og góðsku.
- Minkaðu dioxin og dioxinlíknande PCB enn meira.
- Brúktu ikki formalin á smoltstøðunum og fóru í staðin undir at nýta natúrligt saltvatn, tá ið tað var neyðugt.
- Betraðu góðskuna á fóðrinum við at vaksa um føðsluvirðið og harvið betra vøkstur og heilsu.
- Sí annars [okkara síður á netinum](#) fyri meira kunning og upplýsingar um dioxin og dioxin líknandi PCB stöði.
- Les meira um føðsluvirðið í okkara laks í síðu 10.

Í 2020 fara vit framhaldandi at leggja dent á at varðveita høga omega-3 innihaldið og okkara høga kundanøgðsemi fyri vørugóðsku. Vit fara framhaldandi ikki at nýta antibiotika.

FISKAHEILSA OG TRIVNAÐUR

Vit leggja stóran dent á at liva upp til og at fara upp um leiðandi standardarnar fyri fiskaheilsu og vælferð.

Føroyar hava millum strangastu veterineru standardar í heiminum, og hesar leggur Bakkafrost stóra orku í at liva upp til.

Hesir umfata eina røð av krøvum, eitt nú sjúkuviðgerð og fyrirbygging, eftirlit við fiskalús og flutning. Føroyska djóra-verndarlógin, har tey fimm frælsini eisini innganga Five Freedoms, er innarbeidd í standardarnar. Framhaldandi nýhugsan í alivinnuni hevur gjørt vinnuna færa fyri áhaldandi at betra trivnaðarstöðið. Vit halda fram at gera íløgur á hesum øki, og úrslitini síggja vit í góðskuni av endaligu vøruni.

Vit hava eitt vaksandi tal av serútbúnum djóralæknum,

lívfrøðingum, umframt hjálparfólkum, sum øll arbeiða fyri betri djóraheilsu- og trivnaði. Vit leita alla tíðina eftir nýggjum hættum at betra trivnaðin, samstundis sum vit virða umhvørvið og varðveita fokus á fólkheilsuna. Hetta er havt í huga í sambandi við at niðurberja og fyrirbygja sjúkum og fiskalús. Ætlan okkara er halda áfram at økja um serútbúgvandi fólk til alingina.

Vit hava framleitt okkara laks uttan at nýta antibiotika síðani 2004 og brúka heldur ikki medisinska baðiviðgerð.

Vit brúka nú rognkelsi til tess at fyrirbygja lús í øllum aliringum uttan á einum staði, har umstøðurnar í lötuni ikki eru eignaðar til rognkelsi. Vit hava staðfest, at hetta hevur minkað munandi um tørvin á øðrum viðgerðum. Brúk av rognkelsi í sambandi við laksaaling er lutfalsliga nýtt, so at tryggja teirra vælferð er av alstórum týðningi fyri okkum.

Sum part av okkara íløgætlan hava vit gjørt stórar íløgur í aðrar ikki medisinskar viðgerðir so sum feskt vatn, flógván sjógv og við spuling. Vit fara at leggja alla orku í at menna og seta í verk ikki medisinskar viðgerðir fyri lús, sum ikki hava neiliga ávirkan á fiskatrivnaðin. Við eini røð av tiltøkum í 2019 so sum betri eftirlit og minking av strongd við

handfaring hava vit minkað lúsatalið munandi og økt um talið av laks, sum kemur undan munandi í mun til árið fyri. Vit hava áhaldandi eftirlit við lúsatalinum, og upplýsingar verða sendar myndugleikunum aðru hvørja viku.

Okkara strategi innan lívfrøðitrygd hevur eisini ført til stórar íløgur í at uppstiga verandi smoltstøðir og byggja nýggjar smoltstøðir á landi (so sum okkara størsta støð á Strond), sum gevur okkum møguleikan at økja um miðalstøddina av smolti til 500 gramm, áðrenn tey verða sett á sjógv, (sum vit miða ímóti at gera í 2022). At minka um tíðina á sjónum fer at økja um framleiðsluorkuna og minka um lívfrøðiligan váða.

Vit velja fisk frá útvaldum lívfiskaskráum fyri at betra um mótstøðufrið hjá fiskinum. Vit koppseta allan okkara fisk og taka lut í skipaðari grannskoðan av lívfrøðitrygd av øllum fiskatilfeinginum. Okkara fiskaheilsuáttak og djóralækningar gera regluligar kanningar av øllum okkara alilækjum og smoltstøðum, og myndugleikarnir gera somuleiðis regluliga kanningar av royndum.

Við at halda okkum til føroysku veterinerskipanina frá 2003 binda vit okkum til ávís trivnaðarátøk fyri laksin, eitt nú at halda okkum undir markinum fyri tættleika (sum er at síggja í talvuni). Vit minka tættleikan á okkara nýggju alistøðum við at nýta størri nóttir. Vit hava nágreiniligar veterinerar heilsuætlanir fyri hvørt einstakt alilækki, sum áhaldandi fær venjing í lívfrøðitrygd. Hendan venjingin hevur eisini leiðreglur fyri tættleika og handfaring.

**ATLANTSLAKSUR
FELLISLUTFALL
2019****4,57%**2018: 11,56%
2017: 8,96%Søgulig tøl, sí
globalsalmoninitiative.org**TAL AV FISKALÝS
2019****0,43**2018: 0,47
2017: 0,7
2016: 0,8Miðal í 12 mánaðir av vaksnum
kvennlúsum á øllum alilækjum.
Nærri kunning um hvíldarskeið
og heilivágsnýtslu, sí síður [okkara
um burðardýgd á netinum](#) sum eru
gjørdar av óheftum triðja parti.

HØVUÐSORSØKIR TIL, AT FÆRRI LAKSAR KOMU UNÐAN 2019

- Tekniskt óhapp, sum ikki slapst undan, á eini smoltstøð
- Óhapp á alistøð
- Hjartaklovningur (CMS)

FØROYSK LÓGARKRAVD TÆTTLEIKAMØRK

< 1 kg	10 kg/m ³
1-2 kg	15 kg/m ³
2-3 kg	20 kg/m ³
3 kg <	25 kg/m ³

Hóast vit altíð halda lógarmarkið fyri tættleika, taka vit avgerðir um optimalan tættleika innan fyri markið við atliti til annað so sum sjógóðsku og streym.

„Fiskaheilsa og trivnaður er av alstórum týdningi fyri okkum. Í 2019 hava vit styrkt starvsfólkahópin, undirstøðukervi og hættir at minka um felli á øllum stigum í lívsskeiðinum hjá laksinum. Hetta hevur viðført sera góð úrslit – vit minkaðu fellið við meira enn eini helvt frá 11,56% í 2018 til 4,57% í 2019.“

Jón Purkhús, Alileiðari

Okkara sera stutta fjarstøða (í miðal 22 fjórðingar) millum tøku og framleiðslustað minkar um strongdina undir flutningi, og starvsfólkini eru upplærd til at minka mest møguligt um strongdina hjá fiskinum undir flutningi við tiltøkum so sum svøltning tríggar dagar áðrenn flutning og varisliga tøku. Tá ið fiskurin kemur á kryvjivirkið, verður hann automatiskt doyvdur við tað sama, áðrenn hann verður kruvdur.

Vit leita kortini alla tíðina eftir nýggjum hættum at betra um fiskatrivnaðin. Umframt at fáa fleiri upplýsingar til vega fyri at betra um fiskatrivnaðin í tráð við nýggjar lógarásetingar hava vit økt talið av djóralæknatjani og halda fram at betra skanningar fyri at fáa eyga á og minka um møgulig sjúkuelvandi virus í okkara biomassa. Hetta betrar okkara førleikar at stýra vandum ígjøgnum fyrirbyggjandi átøk í góðari tíð.

Vit hava og fara framhaldandi at gera íløgur í serkøn starvsfólk við atliti til at betra fiskatrivnaðin.

Í 2019:

- Skerdu vit fellið við meira enn 50%. Fellið undir sjóseting av smolti er tað lægsta í 5 ár.
- Vit minkaðu sera nógv um talið av búnari lús við fyrirbyggjandi átøkum og betraðum ikki medisinskum avlúsingarhættum, við størri áherðslu á fiskaheilsu og vælferð.
- Settu vit fyrsta ættarlið av okkara serføroyska laksi út á aliðkuni.
- Settu tríggar lívfrøðingar í starv at arbeiða við fiskavælferð og góðsku á smoltstøðunum.
- Styrktu koppsetingarskipanina enn meira á smoltstøðunum.
- Fóru undir virksemi á nýggjum aliðki við niðursettum tættleika.

- Søgdu myndugleikunum frá hesum sjúkum: BKD og Furunkulosu, har vit bóru skjótt at við tiltøkum.
- Hvørki ILA ella PD sjúkur funnar.
- Komu fram á PMCV
- Settu rognkelsir út á øll aliðkir, har tað var møguligt við góðum avlúsingar úrslitum sum heild.
- Øktu royndirnar at betra um trivnaðin hjá rognkelsum við nýggjum koppsetingum, nýggjum fódurskipanum ígjøgnum luttøku í 3 ára granskingarætlan um at gera fóðrið enn betri og við at byrja at ala føroysk rognkelsir fyri at minka um strongd frá flutningi.
- Fóru undir verkætlan, har vit fylgja stigum av strongd hjá laksinum, tá ið hann kemur inn á virkið.
- Vit hildu framhaldandi fokus á optimalt iltstøði.
- Vit fluttu aliringar út á opnari øki, við harðari streymi og betri iltstøði.
- Varðveittu lágt støði av lúsaviðgerð við SLICE.
- Fóru undir nýggja kryvjing í Vági

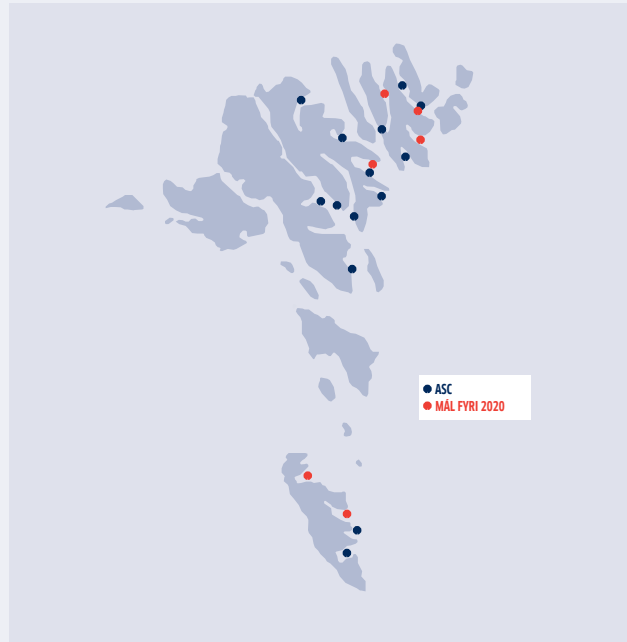
Í 2020 halda vit fram við at styrkja ábyrgdarfulla framferðarhátin at avlúsa. Vit fara undir bert at útvega rogn við mótstøðuføri ímóti PMCV og seta ein lívfrøðing aftrat í starv til okkara smoltstøðir. Vit halda fram við ábyrgdarfulla framferðarhátinum at varðveita ein leiðandi leiklut í vinnuni fyri djóravælferð.

Sí Sunt Umhvørvi til nærri kunning um lívfrøðitrygd og lívfrøðiligt fjølbroytni.

SAMSTARV OG GÓÐKENNING

Vit viðurkenna, at samstarv við laksavinnuna er av størsta týðningi, um vit skulu mæta teimum skipaðu avbjóðingunum, sum vit hava viðvíkjandi burðardygd. Vit spældu ein týðning-armiklan lut í stovnanini av [Havbúnaðarfelagnum](#) og mæltu til at seta í verk felags átøk til at fáa tamarhald á fiskalús og sjúku. Í 2013 vóru vit ein av stovnarunum av the [Global Salmon Initiative](#) (GSI), sum er eitt altjóða leiðsluátak, ið virkar fyri at betra um burðardygd í laksaaling.

Sum liður í hesum samstarvi hava vit sett okkum fyri at fáa øll okkara aliøkir góðkend av the [Aquaculture Stewardship Council](#) (ASC) innan árslok 2020. Góðkend aliøki eru: A-25 Gøtuvatn • A-06 Gulin • A-71 Funningsfjørður • A-57 Fuglafjørður • A-12 Kunoyarnes • A-04 Lambavík • A-13 Borðoyavík • A-21 Hvannasund Suður • A-73 Hvannasund Norður • A-18 Hov • A-05 Undir Síðu • A-81 Kolbeinagjógv • A-19 Vágur • A-85 Nes.

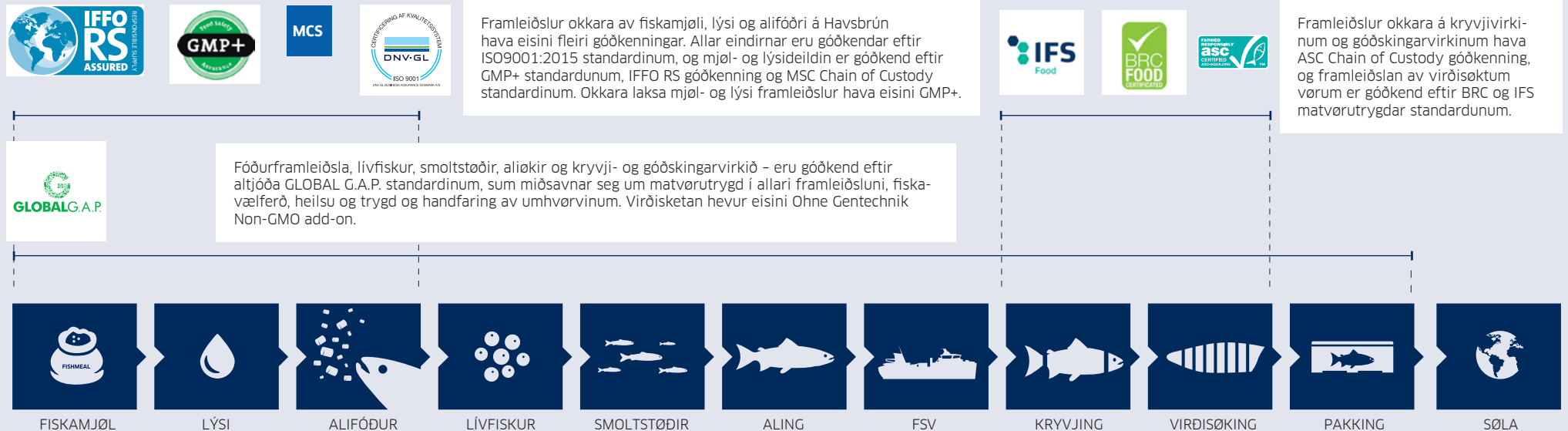

Aftrat hesum, so gera vit innanhýsis skoðanir á øllum aliøkjum, og eisini hava vit teknað okkum til eina røð av øðrum uttanhýsis standardum og góðkenningarum fyri at tryggja okkum, at vøra okkara er burðardygg, hevur høga góðsku og er trygg (sí niðanfyri).

Í 2019:

- Tvífaldaðu vit talið av ASC góðkenning á okkara aliøkjum úr 7 til 14, sum fevnir um 80% av tikna laksinum hetta árið.
- Stóðu royndina 100% av grannskoðan av ymiskum góðkenningarum.
- Fingu Bakkafrost USA góðskingavirki [ASC góðkent](#).

Í 2020 er mál okkara at fáa øll eftirverandi aliøkini í Føroyum góðkend undir treytunum hjá ASC fyri at liva upp til tilsøgn okkara mótvegis GSI og at fáa góðkent okkara virkið í USA við BRC standardum. Vit fara eisini undir fyrireikingar at góðkenna virkseimið til ISO14001.

Sunnur laksur Fremjan av burðardygð í Asia

„Vit vilja vegleiða kinesiskum brúkarum at hugsa meira um at velja ábyrgdarfult sjógæti, sum hjálpir til at verja havumhvørvið, arbeiðaran og økini.“

Huang Lin, Innkeypsstjóri hjá Hema.

Í mai 2019 undirskrivaði Bakkafrost sum tann fyrsti í vinnuni avtalu við kinesisku handilsfyrítøkuna Hema Fresh, um einans at selja ASC góðkendan atlantiskan laks. Søluleiðarin á Bakkafrost, Símun Jacobsen, samráddist við Hema um ein sáttmála um at selja Bakkafrost ASC laks á øllum útbreiðslunetinum hjá Hema, við yvir 150 handlum og nethandlum.

Átakið miðar eftir at skapa áhuga fyri burðardygðum mati og at ávirka atferðina hjá brúkarunum.

„ASC góðkenningin krevur, at alistøð skulu vera gjøgnumskygd, at tey minka mest møguligt um umhvørvisligu ávirkanina og virka fyri jaligum úrslitum fyri starvsfólk og lokalsamfeløg. Takkað verði sáttmálanum millum Bakkafrost og Hema, fara enn fleiri brúkarar í Kína at hava atgongd til ábyrgdarfult framleiddan laks.“

Songlin Wang, ASC Kína

ASC laksa standardarnir miða eftir at varpa ljós á tær mest neiligu umhvørvisligu og samfelagsligu ávirkanirnar frá laksaaling viðvíkjandi fóðri, sjúku, vernd av villa laksinum, lívfrøðiligt margfeldi og vistskipanini, stýring av, at laksur ikki sleppur, brúk av heilivági, arbeiðsumstøðum og ábyrgdarfullan vinnuligan borgaraskap. Góðkenningin krevur skoðan av triðjaparti við eini røð av treytum, sum eru strangari enn innlendis lógir krevja á økinum, eitt nú viðvíkjandi lívfrøðiligum margfeldi, eftirliti við umhvørvinum, heilsu og trygd.

Í 2019 tvífaldaðu vit talið av ASC góðkendum alíøkjum úr 7 til 14, sum umfatar 80% av tikna laksinum hetta árið. Vit hava sett okkum fyri, at allur Bakkafrost laksur skal hava ASC góðkenning við árslok 2020.

Sunt umhvørvi

Frágreiðing um avrik

STRATEGISK RAÐFESTING

- At minka mest móguligt um árinioð á umhvørvið

2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Útfóðringin skal gerast betri
- Halda áfram at skifta koparviðgjörðar nótir
- Innarbeiða eina burðardyggja fóðurstrategi

2023 TILSAGNIR

- Økja stødd á smoltum til 500 g
- Fáa ISO14001 standard umhvørvisgøðkenning
- Eingin fiskur skal sleppa
- Betra fóðurstrategiina mest móguligt og varðveita leiðandi FCR støðuna í vinnuni
- Halda fram at granska í burðardyggum fóðri Kanna nýtt burðardygt havtilfeingi til fiskamjøl
- Minka munandi um umhvørvisárin frá pakkivirksemi
- Endurnýta oman fyri 97% av nýtta vatnum á smoltstøðunum (har tað er móguligt)
- Minka vav 1 og 2 CO₂ slóð av virksemi í Føroyum við 50% innan 2030
- Seta vav 3 mál fyri minking í 2020

2020 VARPA LJÓS Á

- Byrja at seta í verk umhvørvis standard ISO14001
- Kanna nýggjar hættir at minka um neilig árin á livfrøðiliga margfeldi
- Halda fram at menna okkara fóður í tráð við kunda ynskir og burðardyggar raðfestingar
- Styrkja okkara tilgongd til stýring av burturkasti
- Minka vatnnytsluna á okkara framleiðsluvirki í USA
- Fara undir arbeiðið at rækka okkara CO₂ málum fyri minni útlát

SDG MÁL

- SDG 6 Reint vatn og reinfori
- SDG 7 Burðardygg orka
- SDG 9 Vinna, nýskapan, og undirstøðukervi
- SDG 12 Ábyrgdarfull nýtsla og framleiðsla
- SDG 13 Veðurlagsátøk
- SDG 14 Liv í havi
- SDG 15 Liv á landi

HVÍ TAÐ HEVUR TÝDNING

Umstøðurnar til laksaaling kring Føroyar eru einastandandi við framúrskarandi sjógóðsku, útskipting orsakað av hörðum streymi og svalandi og støðugum hita, hava vit umstøður at ala laks í heimsflokki.

Hóast laksavinnan hevur lutfalsliga lágt CO₂ útlát í mun til aðrar bólkar av djóraproteini, og hóast Bakkafrost hevur ein av lægstu fóðurfaktorunum í vinnuni, so hevur aling árin á umhvørvið. At lækka mest móguligt um hesi árin er ein framhaldandi raðfesting fyri okkum.

Oyggjarnar hava nógv livfrøðiligt fjølbroytni við serstakliga ríku fugla- og sjólívi. Búskapurin í landinum er serliga tengdur at fiskivinnu og nú í vaksandi mun eisini ferðavinnu. At hava sum minst árin frá okkara virksemi og at varðveita umhvørvi við okkara 20 alíøkir sum liggja við 16 firðir í oyggjunum, er serstakliga umráðandi. At virða livfrøðiliga margfeldi í umhvørvinum kring okkum er eisini ómetaliga týðningarmikið, eisini við atliti til økini, haðani vit fáa føðina. Bakkafrost hevur virksemi í nógvum økjum kring tær 18 oyggjarnar, har vinna og fólk eru uppvaksin lið um lið. Henda óvanliga samanseting merkir, at vit ikki sleppa undan at ávirka umhvørvið við óljóði, lukti frá virkseinum (serliga frá fiskamjøl, lýsi og fóðurframleiðsluni), kapping um vatn (har sum vit hava smoltstøðir), ella avleidda dálking frá framleiðslu, ferðslu og frárenslu av vatni.

Umframt okkara virksemiútlát, so framleiða vit eisini okkara egna pakkartilfar, umframt at nýta ymiskt annað framleiðslutilfar, so tað er eisini av týðningi at hava í huga, at

vit eiga okkara lut í einum alheimstrupulleika við burturkasti. Hóast okkara útlát av CO₂ er lutfalsliga lágt fyri vinnuna, so vita vit um vaksandi hóttanina frá veðurlagsbroytingum, sum kann koma at hava stóra ávirkan á okkara vinnu í framtíðini. Skiftandi veðurlag (við meiri illveðri), súrari havumhvørvi og hækkandi hitalagi í sjónum, kunnu øll vera vandamikil fyri alivinnuna.

Bakkafrost hevur longstu samfeldu virðis Ketuna í vinnuni. Hetta gevur okkum serstakt tamarhald á øllum ávirkanunum. Okkara góðskingavirki er einans 17 km frá fóðurframleiðsluni. Nærmasta alíøk er bara 5 km frá, og meginparturin av alíøkjunum eru innan fyri ein radius á 25 km.

Øll okkara rávøra úr havinum er veidd burðardygt og kemur úr Føroyum, Íslandi, Danmark og Noregi. Hetta skerjir okkara carbon útlát stórliga og gevur okkum framúr sporføri.

Men vit eru eisini bundin av ymiskum ískoyti til fóðri, sum verður flutt yvir heimspartar og vit útflyta um allan heim, so at stýra ávirkanini innanfrá og uttanfrá er eitt øki, sum vit fara at varpa enn meira ljós á.

Í størri ella minni mun arbeiða vit ímóti málunum, sum standa í ST málum fyri burðardyggari menning

Mál 6, 7, 9, 12, 13, 14 og 15. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

DÁLKING Á STAÐNUM

Vit hava sett okkum fyri at minka um dálkingina av staðbundna umhvørvinum og náttúru lívinum í hvørjum liði av

okkara virðisketu, umframt frárensl og leivdir av vøru í sjón-um. Harafrtat eru vit sera tilvitað um at tálma óljóð og luft-dálking.

Vit gera íløgur í eina røð av umhvørvistiltøkum fyri at minka um hesi árinini.

At varðveita náttúruutilfeingið, sum vit eru bundin av fyri at framleiða heilsugóðan laks, er alneyðugt, so vit hyggja áhaldandi eftir nýggjum mátum at handfara okkara árin og minka um staðbundnu dálkingina. Vit senda regluliga upplýsingar til myndugleikar og eru ofta undir eftirliti av triðjapørtum, eitt nú veterineru myndugleikum og Umhvørvisstovuni, fyri at tryggja okkum, at vit halda okkum innan fyri øll mørk og framhaldandi minka um dálkingina. Sum dømi kann nevast, at vit taka royndir av havbotninum (tá ið biomassin

er størstur) og kanna innihaldið fyri kopar, zink og onnur tekin um dálking. Hesi mørk síggjast á heimasíðuni hjá [Umhvørvisstovuni](#).

Tá ið royndir vísa, at ringarnir eru oman fyri markið, taka vit í stundini stig til broytingar sambært tilmælum frá myndugleikum, eitt nú við at flyta aliringar. Vit stremba altíð eftir at betra um viðurskiptini, har vit síggja tekin til, at vit eru nær markinum, so vit ikki ovbyrja havbotnin.

Afrtat tí at vera í samsvari við strangar staðbundnar umhvørvisreglugerðir, fara vit longri við sjálvboðin at vera í samsvari við altjóða [ASC](#) krøv. Vit arbeiða kortini framhaldandi við at avmarka okkara árin á firðirnar og fara at halda áfram at hava okkara áhugapartar við í hesum arbeiði.

Dømi um stig til at avmarka árinu á firðirnar

- Eygleiða, og har tað gerst neyðugt, fara út um 8 viku kravið, sum myndugleikarnir seta til hvíldarskeið ímillum framleiðsluárgangir, so havbotnurin kann endurnýggja seg (vit høvdu í miðal 17 vikur hvíldarskeið í 2019 fyri at loyva botninum at endurnýggja seg).
- Vit flyta aliringar, um royndir vísa, at havbotnurin er ovbyrjaður - hetta hendir sjáldan.
- Vit reinsa vatnið, sum kemur frá framleiðsluni.
- Vit nýta onga evnafrøðiliga viðgerð fyri at sleppa av við lús, men nýta í staðin fyrirbygandi og mekaniskar viðgerðir.
- Vit nýta ikki kemiska evnið diflubenzuron til avlúsing.
- Vit hava minkað um nýtsluna av medisini í fíðrinum.
- Vit flyta aliringar til økir, har tað er meiri ábært, og streymurin er harðari.
- Vit góvust at nýta koparviðgjørðar nóttir í 2018.
- Vit gjørdur íløgur í upptøktól fyri at fylgja við fóður upptøku.
- Vit kannaðu sjógóðskuna eina ferð um mánaðin fyri fosfor og nitrogen.

Vit nýttu ikki hydrogen peroxid í Føroyum í 2019.

Okkara fiskamjøl, lýsi og alifóður framleiðsla í Fuglafirði er vaksin upp tætt við fólk, ið har býr. Vit royna alla tíðina at minka mest møguligt um lukt og ljóðdálking frá virkinum. Av og á fáa vit klagur frá borgarum um larm frá okkara virkseimi. Vit kanna altíð klagnarar og gera átøk fyri at fáa viðurskiptini í rættlag. Serliga dagførdu vit í 2019 útgerðina á okkara fóðurflakum fyri at minka mest møguligt um óljóð á einum av okkara alibrúkum og settu tiltøk í verk at minka um óljóðið frá veiftrunum á biofiltrunum á nýggju smoltstøðini á Strond.

Vit luttaka í ymsum verkætlanum, sum hava til endamáls at minka umhvørvisligu árinini frá okkara virksemi, eitt nú við eini verkætlan saman við Fróðskaparsetur Føroya, har miðað verður eftir at gera ein álítandi myndil av streymviðurskiftum á føroyskum firðum og fram við landi.

Vit eru í samsvari við lógina viðvíkjandi frárensluvatni. Sí www.bakkafrost.com/sustainability fyri meiri kunning um frárensluvatn.

Í 2019:

- Settu nýggjan leiðara fyri góðsku- og tøknilíðið fyri at gera framstig við framferðarhátti okkara viðvíkjandi umhvørvisstýring við denti á at minka um dálkingina frá framleiðsluni.
- Hildu vit fram at betra um fódurspreiðingina, gjørdur uppsetingina av vakmyndatólum í øllum aliøkjum lidna (síðsta bleiv uppsett í januar 2020) til tess at minka um upphópan á havbotninum, ið kann elva til uppbygging av zinki. Vit settu eisini nýggjar avlesarar upp fyri at betra um effektivitetin á fóðringini og at minka um upphópan.
- Vóru yvir 90% av ringunum mettir at hava lága ella miðal ávirkan á havbotnin sambært ásetingunum í landsumfevnanandi kanning.
- Brúktu ikki kemiska baðiviðgerð til laksin.
- Gjørdur kanning av óljóði í Fuglafirði, settu upp nýggja viðgerðarskipan fyri frárensluvatn og minkaðu um luktin, sum kom frá Havsbrún.
- Høvdu vit eingi dømi, har vit ikki hildu okkum innan fyri umhvørvislógir og reglugerðir. Vit halda fram at samstarva við myndugleikarnar til tess at tryggja, at vit hava so lítið árin sum gjørligt á lívið á botni á firðunum.

Í 2020 fara vit at halda fram við at innarbeiða meginreglurnar hjá ST Global Compact í okkara virðisketu. Vit ætla at fara undir standard ISO14001 fyri alt okkara virksemi í

Føroyum. Vit fara eisini at innføra loysnir fyri at minka um høvuðskeldurnar til óljóð í Fuglafirði. At halda fram at kanna møguleikarnar fyri aling á opnum havi, sum í framtíðini kann minka enn meira um dálkingina inni við land, hetta verður eisini ein raðfesting.

LÍVFRØDILIGT FJØLBROYTNI

Vit mugu arbeiða fyri at tryggja, at okkara virksemi ikki hevur neilig árin ella virkar til miss fyri lívfrøðiliga fjølbroytni í nøkrum stigi av virðisketuni, íroknað spreidding av sjúku og lús, ímillum aldar og villar fiskastovnar ella onnur møgulig árin á annað náttúrlív í okkara vistskipan.

Øll aliøkini eru á føroyskum firðum, sum eru ríkir við sjó- og fuglalívi. At seta trygdartiltøk í verk fyri at forða útbreiðslu av møguligum sjúkuútbrotum og spjading av lús til og ímillum aldar og náttúruvirkastovnar, er ómetaliga týðningarmikið fyri okkum, ikki bara fyri at tryggja heilsuna hjá okkara laks, men eisini fyri náttúruvirkastovnar (hetta hóast sjúkur frá laks ikki eru ein stór hóttan).

At sleppa undan, at laksur sleppur, er ein støðug avbjóðing hjá okkum. Føroyar eru undirlagdar ógvislígum ódnarveðri í Atlantshavinum, sum kunnu skaða okkara aliringar, so laksur sleppur. Vit boða avvarðandi myndugleikum frá, tá ið vit fáa illgruna um, at hetta er farið fram. Aftrat tí at betra um útgerð, innføra átøk at skerja vandan fyri at fáa smittusjúkur í alingini, minka vit eisini um tíðina, laksurin er í sjónum – ígjøgnum okkara strategi at ala stór smolt – og eru regluliga undir eftirliti av triðjaparti til tess at tryggja, at okkara virksemi er í samsvari við føroyska lóggávu.

Vit taka eisini stig til at minka um ávirkanina á fugla- og sjólív (ávirkanir sum vit fráboða alment), eitt nú við at verja aliringarnar við høgum sjónligum neti fyri at sleppa undan at skaða fugl og innføra yvirvøku og eftirlit fyri at skerja talið av kópi ið doyir.

Aling í Føroyum hevur ikki negativa ávirkan á álvarsliga hótt ella hótt djórasløg í Føroyum, hesi eru skrásett á reyða lista hjá IUCN.

Sí [okkara heimasíðu](#) og heimasíðuna hjá [Global Salmon Initiative](#) til nærri kunning um okkara árin á lívfrøðiliga fjølbroytni.

Vit tryggja at plantuproteinið og oljurnar í okkara fóðri eru ikki íleguviðgjørðar og soyabønirnar eru [Pro-Terra](#) góðkendar. Hetta er okkara háttur at tryggja, at tær eru útvegaðar á burðardyggan hátt. At útvega góðkenda marina rávøru úr Norðuratlantshavinum (nógv av hesum er eykaframleiðsla) hevur høga raðfesting, fyri at sleppa undan trýsti á fiskastovnar. Vit halda fram at endurskoða váðar, sum hava við útvegan av okkara rávøru til fóðri at gera.

Vit brúka einans timbur, sum er góðkent burðardygt á okkara roykivirki og FSC pappír til okkara egnu vørur.

Í 2019:

- Høvdu eina tilburð, har vit mistu 141.564 fiskar orsakað av ódnarveðri.
- Hildu á at endurskoða okkara mannagongdir fyri eftirlit av nótum fyri at minka um vandan fyri, at fiskur sleppur. Ein nýggj yvirvøkuskipan (knýtt at nýggjari mekaniskari reinsing av nótum) varð sett upp sum eitt eyka tiltak, og vit hildu fram at dagføra nóttirnar við einari av mest haldgóðu vørunum á marknaðinum.
- Arbeiddu saman við Fiskaaling við eini verkætlan at útvega vitan um sínámillum ávirkan ímillum aldan laks og villa sílastovnin.

Í 2020 fara vit at halda fram við royndunum at forða fyri, at fiskur sleppur, og fara undir at kanna nýggjar hættir fyri at minka um árin frá okkara virksemi á staðbundna kópa- og fuglameingið.

BURÐARDYGT ALIFÓÐUR

At ala sunnan, dygdargóðan laks í heimsflokki er treytað av hágóðsku fóðri. Okkara laskafóður hevur eitt hægri marint innihald enn nakar av okkara kappingarneytum. Hetta ger burðardyggu og ábyrgdarfullu framleiðsluna av mjøli, lýsi og alifóðri á dótturfelagnum Havsbrún tess meira týðningarmikla. Hetta umfatar eisini, hvussu vit útvega alla rávøru. Fiskamjølið og lýsið í okkara alifóðri, kemur frá: burðardygt veiddum fiski við lágum føðsluvirði, og sum ikki hevur stóran eftirspurning sum beinleiðis mannaføði, frá: vaksandi avskurði av fiski, fiskaður til mannaføði av føroyskum, íslenskum, donskum og norskum fiskiskipum.

Meðan fóðurvinnan hevur havt fokus á minking av sjógæti í fóðri, hevur Havsbrún (okkara mjøl, lýsi og fóður dótturfelag) valt at halda fram við høgum innihaldi av sjógæti í fóðrinum, tí vit meta, at hetta ikki bara økir um føðsluvirðið, men er eisini ein burðardyggar tilgongd við okkara serstøku landafrøðiligu kringumstøðum í huga. Við at brúka góðkenda Norðuratlantiska marina rávøru fáa vit gott gjøgnumskygni í virðisketuni. Vit meta at hava høgt innihald av hesum tilfari, er eisini meira umhvørvis burðardygt við lutfalsliga lítlum tørvi á vatni og landaøki til framleiðsluna í mun til plantuproteinir, eins væl og at tað verður minni flutningur. Tað hevur eisini týðandi samfelagsbúskaparlíga ávirkan á føroyska samfelagið.

Vit gera kanningar av best møguligari fóður samanseting og hvussu hon ávirkar gagnnýtluna av fóðrinum, vakstrar-førleikar og góðskubroytingar í endaligu laksavøruni. Okkara lívfrøðiligi fóðurfaktorur er enntá lægri enn miðal fyri vinnuna við 1,12 í 2019 (limirnir í [Global Salmon Initiative](#) hava eitt spenn frá 1.2 til 1.5 kg). Vit varðveita fokus á at halda tølunum so lág sum gjørligt, ígjøgnum menningina av fóðrinum og útfóðrings strategiina.

Í 2019 øktu vit partin av fiskamjøli, sum stavar frá frá avskurði av fiski, úr einum fjórðingi til næstan ein triðingin. Vit varðveittu so dánt helvtina av avskurðum í lýsi. Hesin fiskur er allur fiskaður undir væl skipaðum og lógligum eftirliti. Vit halda støðugt eyga við váðanum, sum stendst av at nýta eitt høgt lutfall av rávøru úr sjónum í okkara fóðri, og geva gætur, hvørjar avleiðingar tað hevur, at fiskur flytur í Norðuratlantshavi. Fyri at minka um hesar váðar, nýta vit áhaldandi góðkenda framleiðslu framíhjá og leita eftir nýggjum proteini, sum somuleiðis byggir á eykaframleiðslu.

Okkara tætt samband við veitarar av sjógæti, økir um møguleikarnar at menna vøruna og taka nýggjar vørur í brúk fyri at betra um góðskuna og burðardygðina av okkara fiskamjøli.

Plantuproteinið og oljurnar í okkara fóðri eru ikki íleguviðgjørðar, og soyabønirnar eru [Pro-Terra góðkendar](#). Hetta er

okkara háttur at tryggja, at tær eru útvegaðar á ábyrgdarfullan og burðardyggan hátt. Okkara veitarar eru allir virknir í stevnuskraum um burðardygð, sum miða eftir at verja økir við ríkum lívfrøðiligum fjølbroytni. Øll okkara rapsolja (sum hevur sín uppruna í ES og Eysturevropa) er góðkend burðardygð, og vit nýta ikki páлмаолju í okkara fóðri. Sí heimasíðu okkara www.bakkafrost.com/sustainability fyri meiri kunning um upprunan av sjógæti, sum fer í okkara fóður. Gev gætur, at sera lítil variatióin er í innihaldinum av fóðri frá Bakkafrost, sum stóð fyri 80% av øllum fóðri. sum bleiv framleitt og selt í 2019 av Havsbrún.

Í 2019:

- Øktu um nøgdina av marinari rávøru í fóðrinum, sum kom frá avskurði frá fiski, sum ikki var ætlaður sum beinleiðis mannaføði, við 6%.
- Teknaðu okkum av egnum ávum til Ocean Disclosure Project fyri at økja gjøgnumskygnið og seta sjóneykuna á burðardygga útvegan av marinum tilfari.
- Tóku lut í eini Horizon 2020 verkætlan í samstarvi við EU Fishmeal, fyri at halda á at kanna aðrar møguleikar (so sum mesopelagiskan fisk) at avmarka váðan í føðiketuni.

SAMANSETINGIN AV FÓÐRI HJÁ HAVSBRÚN Í 2019

Hveiti
18,5%
(18.034 tons)

Rapsolja
14,8%
(14.412 tons)

Ikki-íleguviðgjørt SPC
14,8%
(14.373 tons)

Marin proteinir
32,6%
(31.770 tons)

Lýsi
15,0%
(14.590 tons)

Annað
4,4%
(4.246 tons)

Gev gætur: at tølini eru fyri innihald av marinum proteinum í fóðrinum. Havsbrún selur eisini fiskamjøli til aðrar kundar.

- Fóru at brúka nýggja rávøru, sum hevur betra føðslugóðskuna í okkara fóðri. Hetta hevur eisini minkað um vatn- og orkunýtslu í framleiðsluni.
- Hildu vit á at kanna aðrar burðardyggar rávørur úr sjónum av høgari góðsku.
- Knýttu týðandi áhugapartar at eini Bakkafrost fráboðan um burðardyggan fóðurlitikk.

Í 2020 halda vit fram við verkætlanum at menna okkara fóður í tráð við kundatørv og burðardyggar raðfestingar. Hetta umfatar meira gransking í burðardyggum fóðurtilfari og kanningar av nýggjum burðardyggum marinum keldum til fiskamjøl. Vit halda fram at arbeiða við at optimera fóður strategiina fyri at varðveita vinnuleiðandi fóðurfaktorin.

AT FÁA MEIRA BURTUR ÚR TILFEINGINUM, BURTURKAST OG PAKKITILFAR

At minka um umhvørvisárinid av burturkasti ígjøgnum ringrásina hjá eini vøru er eitt týðandi og vaksandi mál fyri allar fyrirkur.

Alheims áhugin fyri ábyrgdarfullari handfaring av burturkasti økist alsamt, serliga nýtsla av plasti, sum til seinast endar við at ávirka umhvørvið og fólkahelsuna.

Hóast laksur kastar størstu nøgdina av sær til matna av teimum fimm størstu bólkunum av djóraproteini, mugu vit framhaldandi hugsa um, hvussu vit minka um og endurnýta tilfar frá tí løtu, rognini koma á smoltstøðina, og til laksurin fer úr framleiðsluhølunum. Hetta umfatar bæði laksin sjálvan og alt tilfar, ið vit nýta til framleiðslu og pakking.

Hóast laksurin kastar nógva mannaføði av sær, stremba vit eisini eftir at gagnnýta alla eykaframleiðslu frá okkara laksi og selja harvið rygg, avskurð, skræðu og høvd. Vit hava nýliga bygt eitt virki, sum skal umskapa laksaavskurð til laksamjøl

og lýsi, sum fer at økja nøgdina, sum vit endurnýta. Vit hava eisini 100% gagnnýtslu av marinari rávøru í okkara fiskamjøl og lýsivirki. Vit endurnýta ella gagnnýta gamlar alinótir og ketur, og vit umvæla kaðalar og røð frá gomlum ringum, tá ið vit gera nýggjar alingar. Vit halda eisini áfram við at dagføra aliringarnar við at brúka sterkari tilfar fyri at økja um livitíðina, men gamlar konstruktiónir verða endurnýttar í teimum nýggju ringunum, ella nýttar aftur í øðrum pørtum av fyrirkuni, og vit senda gamlar nótir til eitt felag sum endurnýtir tey til teppir. Vit samla fóðursekkirnar innaftur, og har, sum tað er gjørligt, endurnýta vit fóðursekkirnar, sum vit brúka í Føroyum.

Vit leggja stóra orku í at stuðla endurnýtslu. Okkara nýggja biogassverk í Føroyum fer eisini at taka spillúrdráttir frá alibrúkum (og annan fisk úr vinnuni og tøð frá landbúnaðinum) at framleiða varandi orku og tøð. Tá ið virkið er liðugt, er tað ført fyri at umgera upp til 90-100.000 tons um árið av øllum aliburturkasti, útvega lokalsamfelagnum varandi hita, streym og natúrlig flótandi biotøð (møguleiki at minka um útlátið frá alivinnuni á firðirnar).

Í 2019:

- Gjördu vit týðandi framstig við eftirliti við burturkasti og frásøgnum. Ígjøgnum nærri samstarv við IRF, kundu vit greiða frá burturkasti framleitt í Føroyum fyri fyrstu ferð. 96% av burturkasti er antin endurnýtt ella umgjørt til hita og 82% av vandamiklum burturkasti er endurnýtt.
- Seldu vit 6.000 tons av eykaframleiðslu úr laksi (íroknað ryggir, avskurðir, skræðu og høvd)
- Gjøgnumførdu eftirmeting fyri pakktilfar, sum snúði seg um ætlanir um framtíðar broytingar fyri at minka ávirkanina frá okkara pakktilfari á umhvørvið.
- Fóru undir broytingar av serligum pakkilinjum fyri at liva upp til politikkin um burðardygd hjá einum av okkara størstu kundum.
- Fóru undir byggingina av nýggja biogassverkinum, sum fer at taka ímóti lívrundum burturkasti frá okkara aling og smoltstøðini á Strond í summar og gera tað um til biogass og tøð.

Sí meira á www.bakkafrost.com/sustainability/data um burturkast og pakktilfar.

ALILAKSUR | ÚRTØKA AV MATI

Úrtøka til matna verður roknað við at býta vektina á tí partinum, ið kann nýtast til matvøru við samanløgdu kropsvektini

68%

Alilaksur

46%

Høsnarungi

52%

Svinakjøl

Eingi tøl

Neytakjøl

38%

Lambskjøl

Hesar útrokningarnar taka hædd fyri muni í fóðurfaktori, muni í úrtøku til matna og prísinum á avkomi
Kelda: Global Salmon Initiative

Í 2020 halda vit fram at leita eftir nýskapandi hættum at minka, endurnýta og umskapa burturkast. Til dømis ætla vit at endurnýta rør frá aliringum sum frárenslurør á tveimum av smoltstøðunum. Vit fara eisini at arbeiða saman við byggifeløgum í sambandi við nýggjar verkætlanir fyri at tryggja, at tey raðfesta loysnir viðvíkjandi handfaring av burturkasti á burðardyggan hátt. Við betraðum upplýsingum og eftirliti eru vit sannførd um, at vit kunnu minka enn meira um umhvørvisligu árinini frá okkara virksemi. Vit fara eisini at arbeiða við eini ætlan um at minka munandi um umhvørvisligu árinini frá okkara pakkitilfari.

VATN

Hóast vit njóta ágóðan av nógvum avfalli í Føroyum, merkir vantandi undirstøðukervið at útvega vatn, at vit mugu nýta feskvatn á virknan hátt, so lokala samfelagið fær nóg mikið av vatni, tá ið sjáldsamur turkur valdar á sumri. Okkara smoltstøðir hava størsta tørvin á vatni, og tí hava vit gjørt íløgur í betri tøkni, sum kann útvega vatn á okkara nýggju smoltstøðum. Vit vóru ein av teimum fyrstu alifyritøkunum í heiminum, ið fór undir at endurnýta vatn á okkara smoltstøðum, og endurnýtti onkur einstøk fyri stuttum upp í 99,7% av vatninum fyri at minka um trýstið á vatntilfeingið.

Í 2019:

- Endurnýttu vit umleið 34.000 kubikkmtrar av vatni hvønn tíma á okkara smoltstøðum.
- Betraðu vit um effektivitetin á framleiðsluni á okkara fóðurvirkni við at minka tørvin á vatni við meira enn 20%.
- Spardu vatn í okkara framleiðsluhølum við at betra um reingerðina.
- Sí www.bakkafrost.com/sustainability 2019 um upplýsingar um vatnnýtslu.

Í 2020 fara vit at halda fram við at betra vatnnýtsluna við eftirliti og fráboðan og fara at halda fram at optimera

vatnnýtsluna á smoltstøðunum við at taka nýggja tøkni í nýtslu við einum máli á 97% vatn endurnýtslustig á øllum smoltstøðum. Vit fara eisini at hyggja at nýggjum hættum at minka um vatnnýtsluna á okkara framleiðsluvirki í USA.

VEDURLAGSBROYTINGAR OG ORKA

Sambært Global Salmon Initiative hevur laksavinnan lutfalsliga lágt útlát av CO₂, um vit samanbera við aðrar vinnur (minni enn 3% av útlátinum, sum kemur frá framleiðslu

av neytakjoti). Sjálvt um vit hava ta lutfalsliga lægstu CO₂ slóðina, í mun til teir fimm størstu bólkarnar av djóra-proteini (greinað mynd á næstu síðu), so miða vit eftir at varðveita okkara lágt ígjøgnum effektivitet frá einari vertikalari virðisketu. Vit hava móguleikan fyri beinleiðis stýring av okkara egnu fóðurframleiðslu (brúka stórt lutfall av góðkendum Norður Atlantiskum marinum tilfari) okkara egnu fóður tænastrup, framleiðsluhóli, okkara egna pakktilfar og eina endurnýtsluskipan fyri handfaring av burturkasti.

Alilaksur hevur ein av lægstu fóðurfaktorunum: millum 1,2 og 1,5 kg av fóðuri skal til fyri hvørt kilo av øktari kropsvekt samanborið við neyt, har tað er 6-10 kg til hvørt kg (GSI). Okkara lívfrøiligi fóðurfaktor var enn tá lægri enn miðal fyri hesa vinnuna í 2019 við 1,12. Vit savna okkum um at halda tølunum á einum lágum støði. Proteinvarðveitslan í laksi er eisini tvær ferðir so høg sum í neytakjoti. Sum eitt tað mest effektiva slag av proteini viðmæla serfrøðingar aling sum eina burðardyggja loysn til vaksandi eftirspurningin eftir proteini, treytað av at framleiðslan er ábyrgdarfull.

Hóast hetta viðurkenna vit á Bakkafrost, at vit mugu halda fram at gera stórar íløgur í at gera okkara framleiðslu effektiva, sum vit vaksa. Mál okkara er at loysa okkara kolevnisslólát frá framleiðsluni, og hetta hava vit megnað at fremja í nøkrum liðum í okkara virðisketu, við elnýtslu á fóðurbátum, endurnýtslu av orku (á smoltstøðunum og fóður- og framleiðsluvirkjum) við at sameina virksemið og við at arbeiða fyri ábyrgdarfullum atburði.

Tó, havandi í huga, at vinnan er ung og í eini mennandi tilgongd, so mæta vit ofta nýggjum avbjóðingum, sum hava ávirkan á útlátið, so sum avlúsing av laksinum. Sum vit halda fram at vaksa og økja um virðisketuna, so fara vit framhaldandi at eygleiða móguleikar at loysa útlátið frá av vøkstrinum. Í 2020 fara vit undir at framleiða varandi orku á nýggja biogassverkinum, har vit vænta at spara 11.000 tons av CO₂ um árið. Byrjandi við smoltstøðunum fara vit at taka effektivari tækni í nýtslu.

Vit vænta eisini, at okkara útlát frá streymnýtslu fer at minka, nú almenni el-veitarin SEV reinsar netið fyri kolevni. SEV arbeiðir ímóti at hava 100% varandi orku í 2030. Vit hava ment okkara leiðreglur fyri virkisábyrgd, sum greiðir frá okkara framferð í handfaring av umhvørvi, herundir orkunýtslu, dálking, burturkasti og handfaring av vatni. Hetta er at finna á www.bakkafrost.com/sustainability.

Í 2019:

- Fingu frá hondini arbeiðið at seta vav 1 og 2 CO₂ mál fyri minking til 50% í 2030 fyri okkara virksemlu í Føroyum. Okkara tilsøgn er treytað av, at SEV reinsar netið fyri kolevni, broyting av reglum smb. ásetingum í nýggjasta [samgonguskjalinum](#) og hóskaði prísar fyri varandi el.
- Útvegaðu vit okkum streym frá almenna netinum, har 40% kundu endurvinnast frá ymiskum uppruna (tíverri 8% lægri enn í 2018).
- Vit hildu fram at binda fóðurflakarnar í almenna elnetið og minkaðu harvið um oljunýtsluna til okkara alivirksemi.

- Vit betraðu um effektivitetin av framleiðsluni á okkara fóðurvirkni og lækkaðu harvið um orkutørvin við meira enn 20%.
- Okkara samlaða fingramerki av kolevni hækkaði við 4%.
- Okkara kolevnissintensitetur pr. tons av framleiddum laksi lækkaði 19%.

Í 2020 fara vit undir arbeiðið, at rækka okkara málið fyri CO₂ lækking við nýggjum íløgum í okkara alivirksemi, forkanningar í sambandi við elnýtslu og menning av effektiviteti í okkara virksemlu. Vit fara eisini at byrja arbeiðið, at fáa okkara veitarar knýttar at minkingini av okkara vavi 3 útláti.

LAKSAALING | SLÓÐ AV KOLEVNI (Carbon)

Ein kolevnisslólát mætar samlaða vakstrarhúsgass útlátið, sum stendst beinleiðis og óbeinleiðis av framleiðsluni av eini vøru. Ein kolevnisslólát verður mætað í grammum (g) av carbon dioxide, ið svarar til (gCO₂e) fyri hvønn etandi part av vøruni. Dátarnar eru miðalvirði

CO₂e útlát verður roknað við at falda útlátini av hvørjum einstökum av teimum seks vakstrarhúsgassunum (CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs og SF₆) við 100 ára gamla altjóða upphitingar potensinum (GWP) Kelda: Global Salmon Initiative

ORKUNÝTSLA OG CO₂ ÚTLÁT 2019

ORKUNÝTSLA OG CO ₂ ÚTLÁT 2019	2017	2018	2019	Broyting ár um ár
Orkunýtsla	(KWT)	(KWT)	(KWT)	
Beinleiðis orkunýtsla - vav 1	264.671.752	242.687.948	241.112.265	-1%
Óbeinleiðis orka (el) nýtsla - vav 2	48.377.189	47.778.814	58.834.939	23%
Samlað orkunýtsla	313.048.941	291.262.405	299.947.204	3%

GHG útlát	(TCO ₂ e)	(TCO ₂ e)	(TCO ₂ e)	Broyting ár um ár
Beinleiðis orkunýtsla vav 1	69.826	64.419	63.632	-1%
Óbeinleiðis orka (el) nýtsla - vav 2	15.723	15.719	22.444	43%
Samlað útlát frá orku (vav 1 og 2)	85.549	80.138	86.076	7%
Samlað vav 3 útlát (sí mark niðanfyri)	-	-	255.538	-

GHG styrki				Broyting ár um ár
Tons av framleiddum laks	54.615 (tons)	44.591(tons)	57.184 (tons)	
kg CO ₂ e útlátið pr. tons av framleiddum laks:1.566	1.788	1.505	-16%	
kg CO ₂ e útlátið pr. tons av framl. Laks (bert alivirksemið)		593	552	-7%

Talvan omanfyri umfatar orkunýtsluna knýttar at vav 1 og 2 útláti og eina meting fyri vav 3 útlátið hjá Bakkafrost í 2019. Gev gætur:

- Alt Bakkafrost samtakið umfatar okkara Biogassvirki, livfisk, smoltstøðir, aling, kryvjing, framleiðslu (iroknað royking) pakking, fiskamjøl, lýsi og fódur framleiðslu. Hetta umfatar okkara framleiðslu í USA og fiskamjøl, lýsi og alifóður og pakning sum vit framleiða og selja til aðrar alarar, tænaustuskip brúkt til onnur alibrúk, og biogass framleiðslu, sum blívur seld inn á almenna netið. SSC og skrivstovan í Grimsby eru ikki við.
- Okkara tvey og eitt hályt ára framleiðslu ringrás ger, at tað eru eitt sindur av skiftingum í framleiðsluni. Umhvørvis upplýsingar verða ávirkaðir av hesum og rákið gevur tí best meining yvir eitt 4 ára tíðarskeið. Hetta skal havast í huga, tá ein ger samanberingar.
- Streymnýtsla (Vav 2) førir til óbeinleiðis útlát, við tað at orkufelagið brennir fossíl brennievni fyri at skapa orku. Beinleiðis útlát (Vav 1) stendst av at brenna fossíl brennievni, tvs. antin fast, flótandi ella gass til at hita, skapa framdrátt í skipum o.s.fr.

Uppgerðin er gjørd við at nýta The Greenhouse Gas Protocol, a Corporate Accounting and Reporting Standard (dagförd útgáva)

- Í 2019 settu vit tøl á okkara óbeinleiðis vav 3 útlát fyri fyrstu ferð. Vit endurskoðaðu teir 15 vav 3 bólkarnar av GHG protokollini og eyðmerktu 9 tað sum var týðandi fyri Bakkafrost og har gott grundarlag var tøkt, at meta um útlátið í hesum sambandi. Við at samanbera okkum við carbon benchmark data í vinnuni fyri hvønn bólk. Hetta umfataði útflutning av vörum, keyptar vörur og tænaustur, brúkt av seldum vörum (fryst og kóka) endaviðgerð av seldum vörum, innflutningur og útbering, starvsfólkaferðing, handilsferðir, olja- og orka atknýtt virksemin og burturkast í virksemin. Meðan vit gera eina roynd við at greiða frá hesum tali fyri árið, eru vit greið yvir, at í framtíðini kunnu fleiri bólkur blíva tiknir við undir vav 3 útrokningina.
- Valdi framferðarhátturin fyri útlát var virksemin eftirlit. Øll tøl eru beinleiðis nýtsla fyri hvørja vinnudeild faldað við einum orku umrokningarfaktori (har tað er hóskandi) og kolevnisútlátfaktori fyri hvørja nýtslueind.

Ongar metingar eru gjørdar fyri vantandi ella ófullfíggað tilfar í øllum virkseminum.

- Allir útláts og umrokningarfaktorar fyri beinleiðis útlát (Vav 1) eru frá data frá DEFRA (UK) 2018, meðan útlátsfaktorar fyri streymnýtlu eru grundaðir á tey nýggjastu hagtolini hjá SEV.
- Tons av Carbon Dioxide, ið svarar til (TCO₂e) eru roknað út og endurgivin her hetta ger so eina uppperð av upphiting av jørðini potentialinum, sum hoyrir til hini týdningarmiklu vakstrarhúsgassini, sum verða sett í samband við fossíl brennievni, umframt carbon dioxide (CO₂), tvs. metan (CH₄) og salpetur (nitrous oxide) (N₂O).
- Ein ætlað innanhýsismetning varð gjørd liðug í 2019 og førði til eina regulering viðvíkjandi orkutølum fyri karm 2 útlát fyri eina virksemin. Vantandi tilfarið svarar til minni enn 0,5% av samlaðu kolevnisslóðini í 2018, og tí verður mett, at hetta ikki ávirkar kolevnisslóðina fyri tað árið stórvegis. Bakkafrost hevur tikið stig til hert eftirlit á hesum øki í 2019.

Sunt umhvørvi Havbúnaður og veðurlagsbroytingar

„Vit eru púra ivaleys í, at samstarvið við Bakkafrost fer ikki bara at skapa sínámillum gagn fyri royndarstovur í Føroyum, men fer eisini at koma tí føroyska havbúnaðinum væl við. At arbeiða saman um royndarverkætlanir við felags úrtøku prógvar okkara endamál, sum er í samstarvi at nækta samfelagsligar, búskaparligar og umhvørvisligar tørvir fyri Føroyar.“

Chik Collins, professari og rektari
á Fróðskaparsetri Føroya

Við áhaldandi fólkaøkstri sum ongantíð fyrr í søguni – frá 7,5 milliardum í 2017 til mettar 9,7 milliardir í 2050 (ST) fer eftirspurningurin eftir proteini at vaksa við 70% innan 2050 (FAO). Tað fer at hava við sær, at landbúnaður og fiskivinna mugu seta nógvar meir ferð á sína framleiðslu.

Matframleiðsla er longu tað økið sum ger seg mest inn á umhvørvið við at bróta niður mørk fyrri gongustjornuna við millum annað veðurlagsbroytingum sum avleiðing (EAT-Lancet 2019).

Við avmarkaðari atgongd til dyrkilendi og feskt vatn, og meðan óskipaður fiskiskapur oyðir grunnar um allan heim, vinnur alivinnan meira og meira fram at nækta heimsins matvørutørv. Síðan 2014 hevur alivinnan útvegað meira fisk til matvøruframleiðslu enn fiskiveiða hevur, og innan 2030 fer aling væntandi at veita 60% av tí fiski, sum gevur fólki mat í munnin (FAO).

Laksaaling hevur ein tann effektivasta fóðurfaktorin, lágt CO₂ útlát og lága nýtslu av feskvatni samanborið við aðrar tættir, og er heimsins skjótast vaksandi matframleiðsluskipan (GSI). Fleiri upplýsingar eru á síðu 34.

Hóast umhvørvisliga árinioð upp á seg er lítið á hesum økjum, ásanna vit, at vit hava ábyrgd av at bera so í bandi, at ávirkanin er so avmarkað, sum yvirhøvdur til ber. Tað er ein vaksandi vandi fyri, at veðurlagsbroytingar kanska kunnu ávirka framtíðar ídnað orsakað av broytingum í veðurmynstrinum, súrni í høvunum og hækkandi hita í vatni.

Í 2019 hava vit arbeitt við at rækka einum framsøknum máli 1 og 2, eina kolvetnislækkan upp á 50% innan 2030 í tráð við veðurlags vísindaligar tilráðingar. Hetta er treytað av einari røð av broytingum í ytra umhvørvi okkara, so sum veitingum av nóg biligari varandi orku.

Vit eru eisini farin undir at figgja kanningar av árininum, veðurlagsbroytingar hava á umhvørvið í føroysku firðunum, sum kunnu hava týðning fyri framtíðar virksemin. At skilja henda vandan hava vit raðfest frammarliga, so at vit ikki einans kunna linka um vandan, alt tað sum stendur í okkara valdi, men at vit eisini kunnu laga okkum eftir viðuskiftum, sum ikki eru í okkara valdi.

Ein nýggjur granskari á [Fróðskaparsetri Føroya](#) er farin í holt við at menna ein myndil av føroysku fjarðaskipanini fram við landi til tess at savna inn tilfar innan fyri nógvar ymskar vísindagreinar.

Sunn samfeløg

Frágreiðing um avrik

★ STRATEGISK RAÐFESTING

- At skapa virðir okkum og okkara áhugapørtum at gagni

📊 2019 AVRIK Í MUN TIL 2020 TILSAGNIR

- Stovnað ein nýggjan Sunt Lív grunn ●
- Sett eina ætlan at styrkja luttøkuna hjá áhugapørtum í verk ●
- Sett nýggja virkisætlan fyri samfelagsløgur í verk ●

📍 2023 TILSAGNIR

- Greiða týðandi áhugapørtum frá um fyrimunirnar við laksaaling
- Økja samstarvið við áhugapartar, fyri at røkka Sunt Lív ætlanini
- Økja gjøgnumskygni á staðbundna virðiskapan
- Halda fram við íløgum á 10 mió. í Sunt Lív grunnin í 3 ár

🔍 2020 VARPA LJÓS Á

- Halda fram við verkætlanum sum geva meining fyri lokalsamfeløgini
- Økja samskiptið við kundar okkara viðvíkjandi burðardygd við okkara vørum
- Økja luttøku hjá áhugapørtum í sjálvum alibrúknum

🌍 SDG MÁL

- SDG 8 Sömiligt arbeiði og búskaparvøkstur
- SDG 17 Samstarv um heimsmálini

HVÍ TAÐ HEVUR TÝÐNING

Føroyski búskapurin er millum teir hægstu í heiminum, um tú hyggur at bruttotjóðarúrtøku pr. íbúgva, og talið meira enn tvífaldaðist millum 1998 og 2015. Í 2019 umboðaðu føroyskur fiskiskapur og aling 94% av samlaða vinnuútflytinginum. Aldur atlantislaksur umboðaði 45% av øllum útfluttum sjógæti, harav koma 34% frá Bakkafrost.

Talið av arbeiðstakarum í Føroyum er lutfalsliga tað hægsta í Evropa: 85% í 2019. Bakkafrost er framvegis størsti arbeiðsgevari á privata marknaðinum og hevur 4% av øllum starvsfólkum í starvi (november 2019) og skapar harvið stór virði ígjøgnum lønir, lønarskatt og partafelagsskatt.

Síðani vit í 2010 vórðu skrásett á keyppsskálanum í Oslo, hava vit økt okkara virði á partabrævinum við meira enn tveytúsund prosentum og skapt meira enn 1,9 mia. kr. í (samtaks-, umsetnings- og útsettum) skattum (íroknað Q4 fyri SSC).

Hóast vit eru ein lutfalsliga lítil fyrítøka, so hevur Bakkafrost stóra ávirkan á føroyska búskapin og skapar munandi virði fyri Føroyar og víðari úti í heimi ígjøgnum arbeiði, skatt, afturbering og íløgur í lokalsamfeløg. Vit ásanna at vit hava eisini stóra ábyrgd fyri øllum, ið hava serstøk áhugamál í okkara fyrítøku; partaeigarar, starvsfólk og lokal samfeløg. Hóast okkara støðu sum skrásett á virðisbrævamarknaði, okkara vøkstur fleirtjóða og okkara altjóða marknaðarpart, so eru vit framvegis ein staðbundin fyrítøka. Nógv síggja okkum

“Bakkafrost er ein av stovnarunum av Havbúnaðarfelagnum. Ígjøgnum felagið síggja vit fram til at samstarva um váða í vinnuni og móguleikar. Samstarv hevur verið lykkaorðið fyri ábyrgdarfulla vøksturin í geiranum í Føroyum, og vit eru vælnøgd við, at Bakkafrost heldur fram at luttaka opið á hesum pallinum.”

Niels Winther, Føroya Havbúnaðarfelag

sum ein part av gerandisdegnum í bygdarsamfelagnum, og tí mugu vit bera okkum at sum ábyrgdarfullir leiðarar og tæna teirra áhugamálum. Hetta inniber eisini at gera strategiskar íløgur í bygdarsamfelagið og stuðla lokalum tiltøkum.

Gjøgnum tað virðið, sum vit skapa fyri føroyska samfelagið og gjøgnum okkara samstarvandi framferðarhátt sum fyrítøka, geva vit í størri ella minni mun eitt íkast til at røkka ST mál 8 og 17. Sí síðu 9 fyri meira kunning.

ÁBYRGDARFULL LEIÐSLA

Vit hava sett okkum fyrri at útinna leiðslu í vinnuspurningum, og at vera ein ábyrgdarfull fyrirtøka. Vit mugu gera meira enn at vera í samsvari og økja um okkara góðu ávirkan á samfelagið. Síðani vit fóru undir tættari samband við smáu lokalsamfeløgini (ígjøgnum evnistilgongd og regluligt samstarv), síggja vit, at ábyrgdarfull leiðsla, serliga í Føroyum, er eitt øki, har okkara áhugapartar vænta at vit skara framúr. Tað er okkara mál, at sýna sjónlig leiðaraevnir innan vinnuspurningar og burðardygd, bæði altjóða - ígjøgnum okkara íkast til átøk so sum [Global Salmon Initiative](#) (GSI) og her á landi - ígjøgnum [Havbúnaðarfelagið](#) og aðrar vinnubólkar.

Í 2019:

- Dagførdu okkara leiðreglur fyrri vinnuábyrgd og søgdu frá hesum á ymsum felags innanhýsis tiltøkum.
- Hildu fram við luttøkuni saman við Føroya Landsstýri um ST málini fyrri burðardyggja menning.
- Góðu íkast til orðaskifti um vinnuliga burðardygd, har umboðsfólk frá Bakkafrost tosaðu við eina røð av tiltøkum í Føroyum og úti í heimi.

Í 2020 halda vit fram við at fast ankra tær 10 meginreglurnar hjá [ST Global Compact](#), sum fevna um mannarættindi, arbeiði, umhvørvi og mannagongdir móti mutri. Vit halda eisini fram við samráðnum við Føroya Landsstýri um [ST málini](#) fyrri burðardyggja menning og okkara virkna leiklut á heimligum og altjóða pallum, viðvíkjandi spurningum um burðardygd, sum hava við alivinnu at gera.

SAMFELAGSÁHUGI OG GJØGNUMSKYGNI

At sýna áhuga fyrri lokalsamfelagnum og virka fyrri gjøgnumskygni í okkara mest týðandi málum um burðardygd er ein raðfesting fyrri okkum. Okkara sterka støða í Føroyum ger tað enn meiri umráðandi, at samfelagið merkir, at vit lurta eftir teimum, tá ið tað snýr seg um viðurskiftir, sum samfelagið

Bakkafrost Opið Hús 2019

leggur dent á. Lokalu samfeløgini kring oyggjarnar hava upplivað okkara vøkstur beinleiðis, um tað so viðvíkur verkætlanum í undirstøðukervi ella gjøgnum menning á annan hátt. Meðan hetta fyrri tað mesta hevur verið jaligt, til dømis nýggj störv og betri undirstøðukervi, so kann ávirkanin frá okkara vøkstri eisini upplivast sum neilig.

Hóast vit altíð arbeiða sambært reglum ásettar av lokalum myndugleikum og hava regluligt samskipti við umboðsfólk á staðnum, so vísir okkara evnisgreining frá 2017, at okkara áhugin sum vit sýndu lokalum viðurskiftum kundi verið betri. Vit hava svarað við nærri ráðgeving um ávisar verkætlanir og meiri opinleika um okkara hugburð um burðardygd og íløgur í samfelagið. Hetta var ásannað, tá vit aftur vitjaðu nógvar áhugapartar, sum part av okkara 2019 eftirmeting um týðandi

mál. Vit halda eisini fram at økja samskipti við samfeløgini, sum vit hava gjørt íløgur í, um mál viðvíkjandi burðardygd, serliga við tættari samskipti við tey, ið ábyrgdarfullt útvega íløgutænastur.

Í 2019:

- Øktu vit um gjøgnumskygni um mál innan týðandi burðardygd í okkara næstu frásøgn um burðardygd.
- Komu á listan hjá [Edie.net 2019 Sustainability Leaders Awards](#) fyrri okkara 2019 Sunt Lív frágreiðing.
- Gjördu víðkaða luttøkuætlan fyrri áhugapartar sum part av 2019 eftirmeting um týðandi mál.
- Hildu fram við meira skipaðum áhugaparta luttøkuætlanum og opinleika á lokalum stigi við at bjóða fólkini á staðnum inn á okkara skrivstovu og framleiðslu virki. Vit høvdu fleiri enn 2.000 vitjandi. Hesi fingi innlit í okkara strategi um vinnuliga burðardygd og fingi høvið at seta stjóranum spurningar.
- Tóku regluliga ímóti bólkum av vitjandi á høvuðsskrivstovuni, á framleiðsluvirkinum, Havsbrún og á alibrúkum kring Føroyar, frá bygdaskúlum, kundum, íleggjarum, vinnubólkum, politikkarum og sendiharrum.
- Settu okkum í samband við áhugapartar á virknan hátt í umráðum við alibrúkum við kunning um okkara tilgongd til burðardygd og viðkomandi spurningum.
- Størri móguleikar hjá starvsfólki fyrri sín ámillum ávirkan (sí meira á síðu 43)
- Gjördu eitt alment samráð fyrri nýggja biogassverkið.

Í 2020 halda vit fram at økja samstarvið við áhugapartar við spurningum um burðardygd. Til dømis við samskipti við

okkara kundar um burðardygd fyri okkara vørur og ígjøgnum meira kunning um alingina. Vit fara eisini at halda fram við opnu tilgongdini til staðbundna fólki, við einum nýggjum vitjanardegi í Føroyum.

Les meira um okkara tilgongd til luttøku hjá áhugapørtum á síðu 42.

VIRÐISSKAPAN

Eins væl og at vit effektivt framleiða eina proteinvøru í heimsflokki, so skapa vit lokalan framburð gjøgnum skatt, starvssetanir og við at gera íløgur í samfelagið á staðnum.

Bakkafrost hevur verið og verður verandi sera avgerandi fyri, at lokalsamfeløgini kring oyggjarnar hava yvirlivað, við at skapa munandi framburð. Síðani týðningarmiklu avgerðina hjá myndugleikum, at loyva samanleggingum í alivinnuni hevur góð handfaring av okkara vátum og móguleikum, verið lykilin til at varðveita eina sunna fyrítøku í sunnum samfeløgum. Síðani vit vórðu skrásett, er tað vorðið alsamt meira týðningarmikið fyri okkum, at hava javnvág millum tað sum partaeigarar fáa aftur, við virðið ið verður skapt á staðnum.

Í 2019 hildu vit fram við at íverksetan av okkara dagfærda íløgupolitikki í samfelögini, sum nú stuðlar undir eina røð av átøkum, sum eru í tráð við mest týðandi evnini lokalt. Íverksetanin av okkara politikki fer at fevna um tvinnanda hættir av ílögum grundað á dagfærðar meginreglur: Vit fara at nækta lokala tørvin við at svara umbønnum á alnótini og við at gera proaktivar íløgur í útbúgving, gransking og nýhugsan, umframt at stuðla føroyskum ítróttartiltøkum, list og mentan.

Ein av okkara ílögum er í [Fróðskaparsetur Føroya](#). Ígjøgnum eina 3 ára samstarvsætlan at skunda undir kanningar í náttúrvísindi, umhvørvinum og havbúnaðarøkinum í Føroyum, fáa vit vitan um at skilja betur ávirkanina, ið ali-

vinnan hevur á umhvørvið, og tað móguligu ávirkan, ið veðurlagsbroytingar fara at hava fyri føroyska alivinnu. Ein nýggjur granskari varð settur í starv í 2019 at menna ein myndil av fjarðaskipanini fyri at betra vitanina hjá vinnuni.

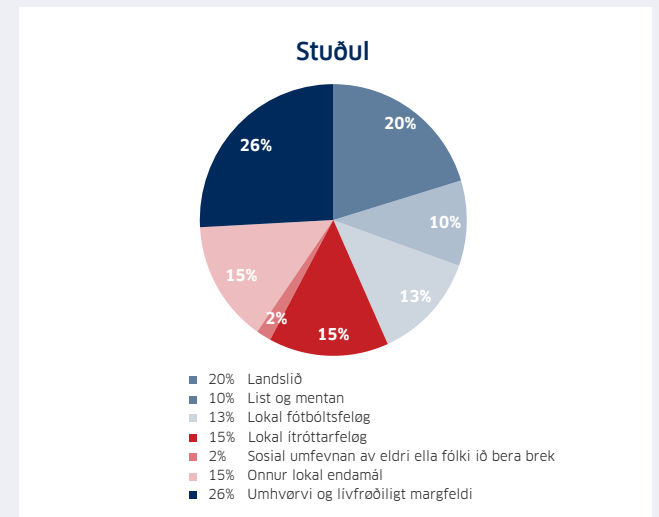
Skatturin sum vit rinda, er tann størsti í Føroyum. Vit geva eisini eitt stórt íkast gjøgnum tær vørur og tænastr, sum vit útvega fyri at reka fyrítøkuna. Í 2019 vóru 68% av okkara veitarum føroyskir, og tey írestandi 32% stávaðu frá Danmark, Noregi, Íslandi og øðrum londum í Evropa. Hesir umfataðu veitarar av tilfari til okkara fóður, skip, tøkni, ið verður nýtt til framleiðslu á okkara alistøðum, smoltstøðum og framleiðsluvirkjum, bygging og olja og orka, sum varð nýtt til okkara virksema. Í 2019 stóðu umleið 20 veitarar fyri 49% av samlaðu peningánytisluni.

Í 2019:

- Hava vit goldið yvir 456 mió. kr. í lønum og starvsfólkakostnaði.
- Hava vit goldið 251 mió. kr. í partafelagsskatti og umsetningsskatti.
- Útvegaðu 68% av vørum og tænastrum lokalt og hildu fram við okkara óbeinleiðis íkasti til lokala búskapin, við at seta í starv í minsta lagi 50 lokal arbeiðsfólk, bara í sambandi við byggingina av smoltstøðini.
- Góvu næstan 3 mió. kr. ígjøgnum Sunt Lív grunnin til lokal endamál, herundir ítrótt, list og mentan, útbúgving, umhvørvi og sosial umfevning. Vit øktu eisini íløgur í verkætlanir, sum høvdu fokus á týðandi mál fyri okkum, ígjøgnum langtíðarsamstarv. Sí býti á talvuni yvirav
- Fóru undir trý ára samstarvsavtaluna við Fróðskaparsetur Føroya, um at stuðla náttúrvísind

- Hildu fram at økja vinsemisstuðulin til serlig tiltøk: skipaðu fyri eini røð av tiltøkum, íroknað rudding av firðum, har starvsfólk sjálvboðin luttóku í arbeiðstíðini, stuðla lokalum tiltøkum sum sjómannaðegnum, fjørurudding, laksa torgum, har vit lótu ókeypiss laks og bjóðaðu fólki umborð á okkara tænastrskip; og lótu ókeypiss brúk av okkara bátum til onnur almenn ruddingartiltøk.
- Øktu gjøgnumskygni við peningánytisluni, yvir hvussu nógv vit brúka lokalt, fyri at vísa á, hvussu vit nýta okkara dagfærda politikk.

Í 2020 halda vit fram at hava eyguni við verkætlanum, sum geva meining fyri staðbundin samfeløg.

Sunn samfeløg At seta varandi spor eftir seg

Ígjøgnum árin hevur Bakkafrost innvesterað milliónir í at stuðla luttøku í ítrótti í Føroyum

Bara hesi bæði seinastu árin hava vit stuðlað umleið 45 ítróttarfeløgum, ið fevna um eina røð av ítróttargreinum, alt frá grasrótum til hægsta støði. Bakkafrost hevur serliga stuðlað lokalum fót bóltfeløgum í støðum, har vit hava alivirksemi.

Vit hava veitt stuðul til feløg í 16 kommunum við ár-
ligum veitingum, men eisini við vinsemisstuðli so sum
matarveitingum.

Vit tóku stig til eina kanning saman við hesum feløgum
í 2019 fyri at skilja ta ávirkan, okkara íløga hevði havt.
34 felagsskapir svaraðu okkum og søgdu, at fleiri enn
tvey túsund fólk høvdu havt gagn av okkara stuðuli.

Umleið trýggir fjórðingar av teimum spurdu søgdu, at
fíggarstuðulin hevði hjálpt til at náa fólk, sum annars
ikkí høvdu verið nádd. 41% søgdu, at tey høvdu
kunnað brúkt okkara stuðul sum fyrimynd fyri onnur
at stuðla teirra felagsskapi. Flestu feløgini vístu á, at

„Stuðulin hjá Bakkafrost til Royn er farin til ungdómsarbeiðið hjá felagnum. Tað hevur hjálpt til at skapa eitt sosialt, sunt og trygt ítróttarumhvørvi fyri tað unga fólkið í bygdini, sum veruliga hevur gagnað okkara lítla kommunufelagsskapi.“

Eyðstein Jacobsen, Bóltfelagið Royn, Hvalba

fíggarstuðulin hevði havt so stórt árin, at hann hevði givið teimum møguleika at fígga síni tiltøk, halda útgerð við líka og víðka um møguleikarnar fyri luttøku. Harumframt greiddu fleiri feløg frá einum jaligum árin á einstaklingar, sum íðkaðu ítrótt – betri heilsu, færleikar og royndir, men eisini ein varandi ágóða út í samfelagið sum heild.

Í 2019 fór Bakkafrost undir at stuðla fót bóltfelagnum í Hvalba, har vit hava nýggja alistøð.

Um frágreiðingina

AT UMSITA OG STÝRA BURÐARDYGT

At umsita og greiða frá burðardydgd er eitt mál fyri stjórnina í Bakkafrost, eitt evni, sum í 2019 varð lagt aftrat skránni á hvørjum stjórnarfundi (har slík evni, sum at greiða frá Sunt Lív grunninum og burðardydgd, verða umrødd), og somuleiðis á tí árliga aðalfundinum. Nevndin gav sítt ískoyti til og góðkendi 2019 tilfars tilgongdina, ta dagfórdu 2023 Sunt Lív ætlanina og 2019 frágreiðingina um burðardydgd. Hetta snúði seg um at ummæla og góðkenna bindingar til at tálma veðurlagsbroytingina við tí endamáli at minka um CO₂ útlátið og royna at gerast ein **TCFD** (Task Force on Climate Related Financial Disclosures) stuðul.

Umframt at hava yvirlit yvir burðardydgd, íroknað mál viðvíkjandi veðurlagsbroytingum, hevur Bakkafrost eina burðardydgdarnevnd, har stjórin er formaður. Henda nevnd hittist umleið 6 ferðir um árið at fáa yvirlit yvir støðuna viðvíkjandi málunum um Sunt Lív, um tey eru sett í verk og liva upp til krøvini hjá fyrítøkuni, soleiðis sum tey eru lýst í **Leiðreglum um ábyrgd og burðardydgd**.

At útvega eina starvsætlan fyri burðardydgd er ábyrgd, sum hvílir á leiðslubólkinum hjá Bakkafrost, sum regluliga kunnar stjórnina og nevndina um burðardydgd. Leiðslubólkurin tingast um burðardydgd á mánaðarligum fundum og endurskoðar framstig einaferð um ársfjórðingin í mun til Sunt Lív ætlanina. Í 2020 skal tað snúgvá seg um framstig í royndini at minka um CO₂ útlátið á øllum virkisøkjum. Í 2019 mettu tey - sum part av strategiskari ætlanini - um málini viðvíkjandi

tí materiellu burðardydgdini hjá Bakkafrost (og um hvørjar mannagongdir leiðslan hevði sett út í kortið), sum standa at lesa á síðu 11 í hesi frágreiðing.

Kjarnuvirðini hjá Bakkafrost miða eftir at virka ábyrgdarfullt. Hetta ber í sær langtíðar útlit um búskaparlig, sosial og umhvørvislig mál. Vit fylgja einari varligari mannagongd í mun til váðan við burðardydgd við einari árligari váðametingartilgongd, sum er fráboðað í ársfrágreiðingini, og einari tilfarsgreining, sum er endurgivin í okkara burðardydgdarfrágreiðing frá 2018 og fram eftir. Tilgongdin útlutar ábyrgd til at avmarka teir størstu virksemis váðarnar.

Váðar, sum umfata alt virksemið hjá Bakkafrost, verða stýrdir gjøgnum alla virðisketuna og regluliga fráboðaðir innanhýsis í fyrítøkuni. Ávisir serstakir váðar viðvíkjandi burðardydgd verða umrøddir í árligari uttanhýsis fráboðan.

Okkara **leiðreglur fyri atburð** útgreina okkara stevnu, sum strembar eftir at vera í fremstu røð á markaðinum at verja umhvørvið. Øllum starvsfólkum er álagt at hava umhvørvislig árin í huga, sum virksemi í sambandi við arbeiði hevur á natúruna og umhvørvið og at seta í verk umhvørvisvínarligar loysnir í so stóran mun sum yvirhøvuð gjørligt.

Fleiri upplýsingar um tilgongdina, sum Bakkafrost hevur til stýring og virðir, grundreglur, standardar og reglur fyri atburð, eru at finna á netinum undir Corporate Governance leiðreglum hjá felagnum.

VIÐMERKINGAR UM FRÁGREIÐINGINA

Um ikki annað er tilskilað í 'ískoytis upplýsingum' í okkara **GRI Indexi**, fevnir frásøgnin um alt virksemið hjá Bakkafrost í Føroyum og nýggja dótturfelagnum í USA, sum varð keypt í 2018.

Lítla söluskrivstovan í Onglandi og The Scottish Salmon Company, sum varð keypt seint í 2019, eru ikki við í frásøgnini uttan so, at tey eru tilskilað fyri seg.

Henda frásøgnin er gjørd í samsvari við GRI standardarnar: Kjarnuval. Index talvan er at finna á netinum.

Vit hava skipað tilfarið, sum okkara áhugapartar kenna, upp ímóti GRI standardunum, og upplýsingarnar í hesi frásøgnini eru mentar, soleiðis at tær ein og ein og evni fyri evni dekkja GRI standard evnini.

LTI heilsu- og trygdarupplýsingarnar eru endurtiknar. Ein frágreiðing um hetta og grundarlagið fyri frásøgnini er at finna á netinum.

Sumt av innihaldinum í hesi frásøgnini er grannskoðað av triðja parti, felagnum Januar. Teirra átekning er á síðu 46.

Samband við áhugapartar

Vit royna javnan at inndraga ein fjøltáttaðan skara av áhugapørtum í eini røð av málum. Okkara átøk at fáa áhugapartarnar inndrignar hava slóðað fyri eini meira skipaðari tilgongd at koma á tal við teir um tey viðurskipti, sum eru av størsta týðningi fyri teir. Okkara leiðarar og leiðslubólkurin finnur fram til viðkomandi áhugapartar at samskipta við regluliga. Hesir hava eina slíka støðu, at teir verða serliga raktir av okkara tiltøkum, ella teir hava førleikar at ávirka okkara hepa vinnurakstur og so eisini, hvussu vit rækka okkara strategi.

Í 2019 var okkara týðningarmesta skipaða tilgongd at fáa áhugapartar upp í leikin í okkara tilfarsgjøgnumgongd. Vit gera hesa metingar annaðhvørt ár, og tað skal hjálpa okkum at gjøgnumganga teir týðningarmestu spurningarnar um burðardygd fyri felagið (sí meira á síðu 11), sum vit síðani brúka til at byggja okkara Sunt Lív ætlan á.

Á næstu síðu er ein listi yvir allar okkara týðandi bólkar av áhugapørtum, sum vit brúka til at ganga okkara áhugapørtum á mæti í mun til tørv og áhuga. Vit ætla framhaldandi at fremja í verki ætlanina við luttakandi áhugapørtum í 2020.

Bólkar	Slag av sambandi	Upprit frá sambandi
Starvsfólk	Varskógvaraskipan Trivnaðarkanning fyri starvsfólk	Starvsfólk hava atgongd til varskógvaraskipan á netinum Í 2019 gjørdur vit okkara fyrstu starvsfólka trivnaðarkanning
Fakfeløg	Regluligt samband og støðugir fundir við fakfeløg Regluligir starvsfólkafundir	Høvuðsevni: arbeiðsumstøður, samsýning, heilsa og trygd, fólka fæfeingi. Í 2019 gjørdi BF avtalu við Klaksvíkar Arbeiðsmanna- og arbeiðskvinnufelag um arbeiðstreytir á lokalu Smoltstøðini
Kundar	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Annaðhvørt ár verður skipað fyri kundastevnu (sum allir kundar eru bodnir við til) Árligt spurnarblað á alnótini Árligt samband á sölustevnum, iroknað: Seafood Expo North America (Boston), Seafood Global (Brussels), China Fisheries & Seafood Expo (Qingdao), World Food Shanghai Exhibition, Ocean Group Seafood Show (San Diego) Wabel Frozen Summit (Paris) Árligt samband á kundastevnum	Høvuðsevni: Góðkenning, góðska, nøgdsemi, altjóða viðurskifti, pakkitilfar, vørumenning. Í 2019 fingur vit roykiivirksemið á staðnum fyri at nøkta kunda eftirspurning eftir royktum vørum. Vit gjørdur eisini broytingar við pakkitilfarið, iroknað at fara burtur frá Carbon Black innpakningi til nakrar kundar, sum úrslit av kunda afturmeldingum.
Veitarar	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Støðugt samband Veitara grannskoðanir	Høvuðsevni: Góðkenning, góðska, fyrirkomandi standardar (íroknað mannarættindi, heilsa og trygd og umhvørvis standardar).
Lands- og eftirlitsmyndugleikar	Regluligt og støðugt samband	Høvuðsevni: Loyvir og skráseting, fiskaheilsa og trivnaður, dálking, biogassverkið, etisk atferð, altjóða viðurskifti, málini hjá ST fyri burðarduggari menning
Staðbundin samfeløg	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt. Støðugt samband við kommunu- og myndugleikar, havnameistarar og áhugafeløg Luttøka á vinnutiltøkum saman við færeyska vinnulivinum av og á Lata hurðar upp á høvuðssætinum, har lokala samfelagið fær møguleikan at mæta stjóranum og spyrja spurningar Árlig lokal tiltøk s.s. sjómanna dagurin og rudding á firðum	Høvuðsevni: Nýggjar byggiverkætlanir, lokalar íløgur, burturkast, vatn, dálking, virðisskapan. Í 2019 gjørdur vit eina spurnarkanning fyri øll itróttarfeløg, sum vit hava stuðla fyri at staðfesta ávirkan Vit hava økt gjøgnumskygni á handfaring av burturkasti og CO ₂ útláti Vit hittu eisini umboðum fyri kommununa viðvíkjandi nýggja biogassverkinum og vit halda fram við sambandinum í 2020 Vit bjóðaðu lokalsamfelagnum á gátt. Umleið 2.000 fólk vitjaðu.
Íleggjarar	Framløga fyri íleggjarum hvønn ársfjórðing og regluligt samband. Annaðhvørt ár Capital Markets Day (sum allir íleggjarar eru bodnir við til) Árligt samband um íleggjara ESG meting Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Reglulig vitjan av íleggjarum	Høvuðsevni: Gjøgnumskygni um øll týðandi mál Bakkafrost hevur økt um gjøgnumskygni á øllum týðandi málum við frágreiðingunum um burðardygd, og enn meira við at fylkja hesa frásøgnina í tráð við GRI Standardin. Bakkafrost økti sambandi við íleggjarar um ESG viðurskifti, t.d. við at hýsa the Sustainability Engagement team til eina djúpari ESG greining
NGO'arar	Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt	Høvuðsevni: dálking, fiskaheilsa og trivnaður, samband við staðbundna samfelagið
Góðkenningarstovnar	Áhaldandi samband við triðjaparts góðkenningarstovnar, iroknað ASC, MSC og GLOBALG.A.P. Annahvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt	Høvuðsevni: góðkenning, góðska (íroknað matvøru trygd), heilsa og trygd
Vinnubólkar	Áhaldandi samband við bólkar, iroknað Arbeiðseftirlitið, Sjóvinnustýrið, Føroya Arbeiðsgevarafelag, Havbúnaðarfelagið, Global Salmon Initiative (GSI) Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt.	Høvuðsevni: Fiskaheilsa og trivnaður, mannarættindi, nýhugsan, samstarv og góðkenning, altjóða viðurskifti, heilsa og trygd, dálking, føður, gjøgnumskygni
Vinnuserfrøðingar og akademikarar	Framhaldandi samband við uttanhýsis djóralæknar Annaðhvørt ár verða týðandi viðurskifti í burðardygd eyðmerkt Venjing í burðardygd undir leiðslu av serfrøðingum	Høvuðsevni: Øll týðandi mál

Limaskapur og styrkitøl

GJØGNUSKYGD TILGONGD

Vit miða eftir at hava eina gjøgnuskygda tilgongd til burðardygd. Herundir at greiða frá framstigum vit gera við denti á okkara mest týðandi mál. Ígjøgnum áhaldandi áhugaparta luttøku, limaskap og felagsskapir, samstarva vit um at koyra dagsskránnu frameftir reiðiliga og opið.

ST Global Compact

Bakkafrost er ein luttakari í [ST Global Compact](#) og limur í Business Action pallinum fyri havið.

Ígjøgnum Business Action pallin miða vit eftir at geva okkara ikast fyri einum sunnum havi, við fokus á vøkstur, nýhugsan og burðardygd.

Sí okkara kunning um framstig á síðu 45

SJÁLVBODIN KUNNING

Ocean Disclosure Project

Í 2019 litaði Bakkafrost seg sjálvbodid í the [Ocean Disclosure Project](#), fyri at økja enn meira um gjøgnuskygni og fokus á burðardyggja útvegan av marinum tilfari. Sí [www.oceandisclosureproject.org](#) eftir vangamyndini hjá Bakkafrost.

LIMASKAPUR

Global Salmon Initiative (GSI)

Bakkafrost er stovnandi limur í [hesum átaki](#), sum arbeiðir fyri at fremja burðardyggja havbúnaðarleislu gjøgnum samstarv.

EU Fishmeal

Havsbrún er limur í [EU Fishmeal](#) áttakinum, sum er ein evropeisk ikki stjórnarligur felagsskapur, sum umboðar evropeiskar fiskamjøl- og lýsi framleiðarar.

IFFO The Marine Ingredients Association

Havsbrún er limur í [IFFO](#), sum er ein altjóða handilsfelagsskapur, sum umboðar og fremur vinnuna, sum framleiðir tilfar úr havinum, so sum fiskamjøl, lýsi og aðrar vinnur í hesum sambandi.

Føroya Arbeidsgevarafelag og Havbúnaðarfelagið

Bakkafrost spældi ein týðandi leiklut í stovnanini av [Havbúnaðarfelagnum](#), sum virkar fyri einum felags hugburði til handfaringina av burðardyggu spurningum, sum havbúnaðarvinnan í Føroyum stendur yvirfyri.

Sí heimasíður okkara, har ein umfatandi listi er yvir limaskapir og feløg.

Afturboðan um hesa frásøgn, ella um onnur týðandi búskaparlig, umhvørvislig og sosial mál viðvíkjandi Bakkafrost, skulu sendast til bakkafrost@bakkafrost.com. Hesi verða síðani latin nevdini fyri burðardygd hjá Bakkafrost.

2019 STYRKITØL

Í 2019 var Bakkafrost nevnt ímillum bestu avrik í Coller [FAIRR Protein Producer Index](#), sum styrkismetir heimsins størstu skrásettu framleiðarar fyri burðardygd. Vit finga viðurkenningina sum best avrikandi alifyrítøkan fyri ikki at hava brúkt antibiotika síðani 2004.

Í desember 2019 bleiv Bakkafrost mett til 25,2 stig (á einum skala frá 0-40+) í vøðametingini hjá [Sustainalytics ESG](#) (eitt lægri stigatal visir á minni væl handfarnan ESG vøða). Vøðatalið er lækkað munandi í farna ári, og vøða flokkurin er betradur.

ESG RATINGS

Í 2019 fekk Bakkafrost styrkimetingina BBB (á einum skala frá AAA-CCC) í [MSCI ESG](#) styrkismetringunum.

2019 HEIÐURSLØNIR

Í 2019 kom Bakkafrost í finaluna í [Edie's Sustainability Leaders Awards 2020](#) í bólkinum fyri burðardyggar frágreiðingar og samskipti fyri 2018 Sunt Lív frágreiðingina. Virðislønirnar eru ein viðurkenning og heiður til teirra, sum skapa broytingar í vinnuni.

Okkara biogassverk FØRKA vann heiðurin sum [Ársins Átak á vinnudegnum 2019](#). Nýggja virkið fer at nýta spillúrdráttir frá alingini og landbúnaðinum til at framleiða taðingarevni og varandi orku.

ST Global Compact frásøgn um framstig

MEGINREGLA	REGLA/ÁTAK	ÚRSLIT
<p>Mannarættindi</p> <p>1 og 2: Virða mannarættindi og forða misnýtslu av mannarættindum</p>	<p>Bakkafrost meginreglur fyri atferð (Code of Conduct) Mannagongd fyri burðardygd Uttanhýsis klagumøguleiki</p> <p>Sett í verk fyri staðbundnar áhugapartar Innanhýsis varskógvaraskipan Varskógvara frágreiðingar</p> <p>Bakkafrost bindur seg til at virða øll altjóða mannarættindi soleiðis sum lýst í ST vegleiðandi meginreglunum fyri vinnuvirksemi og mannarættindi Dagførdur Bakkafrost politikkur fyri burðardygd</p>	<p>Ongin klaga móttikin í skipanini (viðv. brotum á mannarættindi)</p> <p>Ongin klaga móttikin ígjøgnum starvsfólka varskógvaraskipanina (viðv. brotum á mannarættindi)</p> <p>Sí síðu 20 fyri meira kunning</p>
<p>Arbeiði</p> <p>3 to 6: Virða fakkfelagsfrælsi. Ímóti tvingsilsarbeiði og misnýtslu av børnum sum arbeiðsmegi. Útilokan av mismuni.</p>	<p>Veitarar hjá Bakkafrost hava við sáttmála bundið seg at liva upp til ásetingar í veitara standardum iroknað trygt arbeiðisumhvøvi, frítt fyri mismuni og misbrúki av børnum.</p> <p>Bakkafrost meginregla fyri atferð (Code of Conduct) Bakkafrost politikkur fyri burðardygd</p> <p>Innanhýsis politikkur fyri mismun er í samsvari við ILO konventiónirnar</p> <p>Mál at varðveita kvinnur í leiðandi stovrum</p>	<p>Ongar klagar til uttanhýsis klaguskipanina og heldur ikki til innahýsis varskógvaraskipanina viðv. fakkfelagsfrælsi, tvingsli ella barnaarbeiði, ella mismuni.</p> <p>Ongin grund til rættandi atgerðir í 2019</p> <p>12% kvinnuligir leiðarar í 2019 (úr 7% í 2018) 17% kvinnur av nevndarlimunum (lækkað frá 20%). 38% av starvsfólkahópinum kvinnur (hækkað frá 37% í 2018) Sí síðu 17 fyri meira kunning</p>
<p>Umhvøvi</p> <p>7: Varnan hugburð til umhvørvisavbjóðingar Fyrilit fyri umhvørvisavbjóðingum</p>	<p>Týðandi greiningar annaðhvørt ár Bakkafrost politikkur fyri burðardygd Mál at hava øll alibrúk góðkend til ASC standardir við árslok 2020</p>	<p>Dagførd strategi fyri burðardygd í tráð við mest týðandi evnini. 14 alibrúk góðkend í 2019 (7 í 2018) Sí síðu 26 fyri meira kunning</p>
<p>8: Virka fyri størri ábyrgdarkenslu fyri umhvørvinum</p>	<p>Lýsing av ASC fyri kundum Samband við týðandi áhugapørtar um týðandi mál Samband við lokalsamfelagið um nýggja biogassverkið</p>	<p>Fyrsta ASC-only góðkenda laksa avtalan í Asia. Nýggjur fóður politikkur Samstarv við lokalar bóndur og lokalar myndugleikar um burturkast. Sí síðu 32 fyri meira kunning</p>
<p>9: Menning og útbreiðsla av umhvørvisvinarligari tøkni</p>	<p>100 mió. íluga í Føroya fyrsta biogassverk</p>	<p>Framtíðar minking á upp til 11.000 tons av CO₂ útláti um árið. Framtíðar framleiðsla av upp til fleiri 10 túsund tons árliga av burturkasti frá landbúnaði og aling</p> <p>Sí síðu 32 fyri meira kunning</p>
<p>10: Antimutur</p>	<p>Bakkafrost meginreglur fyri atferð (code of conduct) (partur av hondbók útflyggjað øllum starvsfólkum)</p>	<p>Ongar frágreiðingar til uttanhýsis klaguskipanina ella innahýsis varskógvaraskipan um mutur Sí síðu 13 fyri meira kunning</p>

Váttan frá óheftum grannskoðara

Til partaeigararnar í P/F Bakkafrost

Vit hava fingið til uppgávu at geva eina váttan við avmarkaðari vissu um upplýsingarnar niðanfyrir, og sum eru við í frágreiðingini um burðardygd “Sustainability Report” hjá Bakkafrost fyrri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Niðurstøða okkara

Grundað okkara arbeiði og skjalprógv, sum vit hava fingið, eru vit ikki komin fram á viðurskifti, sum geva okkum orsök til at halda, at í upplýsingunum í frágreiðingini um burðardygd fyrri 2019 hjá P/F Bakkafrost eru týðandi skeivleikar, og ikki í øllum týðandi lutum er gjørt í samsvari við tann roknskaparhátt, sum greitt er frá á <https://www.bakkafrost.com/en/about-us/sustainability/reports>. Niðurstøðan eigur at verða lísín í samanhangi við tað, sum er skrivað í restini av hesari váttanini.

Tað vit váttá

Vavið av okkara arbeiði er avmarkað til váttan um upplýsingarnar í frágreiðingini um burðardygd hjá Bakkafrost fyrri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Brúktir fakligir standardar og stigið fyrri vissu

Váttan okkara er gjørt við avmarkaðari vissu í samsvari við ISAE 3000 (dagförd), Aðrar váttanir við vissu enn grannskoðan og gjøgnumgongd av søguligum upplýsingum. Ein uppgáva við avmarkaðari vissu er væl minni í vavi enn ein uppgáva við grundaðari vissu, bæði viðvíkjandi arbeiðinum í sambandi við meting av váðum, íroknað fatan av innaneftirlitinum, og tað, sum er gjørt grundað á metta váðan. Hetta viðførir, at stigið fyrri vissu, sum verður fingið í sambandi við eina uppgávu við avmarkaðari vissu, er væl lægri enn vissan, sum hevði verið fingin í sambandi við eina uppgávu við grundaðari vissu.

Okkara óheftni og góðskustýringsskipan

Vit hava hildið ásetingarnar um óheftni og onnur etisk krøv í etisku reglunum fyrri góðkendar grannskoðarar, sum byggja á grundleggjandi meginreglurnar um falsloysi, partsloysi, yrkisfórleika og neyðugt nærlagni, trúnað og yrkisatburð. Grannskoðanarvirkið Januar er bundið at halda altjóða standardin um góðskustýring, ISQC 1, og brúkar soleiðis eina umfatandi góðskustýringsskipan, herundir skjalprógvaðar politikkir og mannagongdir viðvíkjandi tí at halda etisk krøv, yrkisstandardar og galdandi ásetingar í lóg og øðrum reglum. Arbeiði okkara var gjørt av einum óheftum toymi við royndum innan frágreiðingar um burðardygd og váttanir.

Fatan av rapporterings- og virðisásetingarháttunum

Upplýsingarnar eiga at verða lísínar og skiltar saman við roknskaparháttinum <https://www.bakkafrost.com/en/about-us/sustainability/reports/>, sum leiðslan hevur einaábyrgd av at velja og seta í verk. Fráveran av royndum viðvíkjandi føstum mannagongdum at brúka sum útgangsstøði fyrri metingum av ikki-fíggjarligum upplýsingum viðførir øðrvísi, men góðtiknar virðisásetingarháttir og kann ávirka samanberingina millum eindir og yvir tíð.

Gjørda arbeiðið

Vit taka hædd fyrri váðanum fyrri týðandi skeivleikum í upplýsingunum, tá vit leggja til rættis og gera okkara arbeiði. Við at gera hetta og grundað á okkara fakligu metingar, hava vit :

- Gjört samrøður við ábyrgdarhavandi fyrri strategileiðslu og rapportering viðvíkjandi burðardygd á konsernstigi.
- Gjört eina meting av týðningi og raðfestingina av evnum til frágreiðingina um burðardygd hjá Bakkafrost fyrri 2019 og samanborið við úrslit av fjølmiðlaleiting.

- Lisið og mett um leiðreglur fyrri rapportering og innanhýsis eftirlitsmannagongdir á konsernstigi viðvíkjandi upplýsingunum, sum eru brúktar í frágreiðingini um burðardygd fyrri 2019.
- Gjøgnumgingið og greinað útvaldar upplýsingar viðvíkjandi váttanaruppgávuni, sum eru móttiknir frá øllum framleiðslustøðum til konsolidering á konsernstigi.
- Mett um innanhýsis og uttanhýsis skjalprógv fyrri at taka støðu til, um upplýsingarnar í frágreiðingini um burðardygd eru undirbygdar við nøktandi prógvum.
- Lisið aðrar upplýsingar, sum eru við í frágreiðingini um burðardygd hjá Bakkafrost fyrri 2019, fyrri at staðfesta, um nakað er av týðandi ósamsvari millum útvaldu upplýsingarnar viðvíkjandi okkara váttanaruppgávu og okkara váttan við avmarkaðari vissu um hetta.

Ábyrgd leiðslunnar

Leiðslan í P/F Bakkafrost hevur ábyrgdina av:

- At leggja til rættis, seta í verk og halda viðlíka innanhýsis eftirlit av upplýsingunum, sum viðkoma uppseting av upplýsingum í frágreiðingini um burðardygd, sum eru uttan týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum.
- Uppbyggja partsleysan roknskaparhátt til at uppseta upplýsingar.
- Virðisáseting og rapportering av upplýsingunum í frágreiðingini um burðardygd grundað á roknskaparháttin.
- Innihaldið í frágreiðingini um burðardygd fyrri tíðarskeiðið 1. januar – 31. desember 2019.

Ábyrgd okkara

Vit hava ábyrgdina av:

- At leggja til rættis og gera arbeiðið fyri at fáa avmarkaða vissu um upplýsingarnar í frágreiðingini um burðardygd hjá Bakkafrost fyri tíðarskeiðið 1. januar - 31. desember 2019 í øllum týðandi lutum ikki hava týðandi skeivleikar í samsvari við meginreglurnar, sum eru grundarlag undir váttanini.
- Gera eina óhefta niðurstøðu grundað á arbeiðið, sum vit hava gjørt og prógvini, sum vit hava fingið
- Geva ein niðurstøðu til partaeigararnar í P/F Bakkafrost.

Tórshavn, 10. mars 2020

Januar

Løggilt Grannskoðanarvirki

Heini Thomsen
Statsaut. revisor

Fróði Sivertsen
Statsaut. revisor

